

Året som gick

Kvinna till Kvinnas verksamhetsberättelse 2012

Kvinna till Kvinna

Kvinna till Kvinna 2013

REDAKTÖR: Ida Svedlund

GRAFISK FORM OCH TRYCK: Kaigan

FOTO: Johanna Arkåsen, Anna Björkman, Zuleika Candan, Stina Carlsson, Emelia Frennmark, Christina Hagner, Dona Hariri, Sara Laginder, Julia Lapitskii, Mari Lindgren, Anna Lithander, Sara Lüdtke, Ylwa Renström, Ala Riani, Mie Romée, Karin Råghall, Maja Stajcic, Ida Svedlund, Sofia Zitouni, Petra Zäther Strader, Linda Öhman. Övriga fotografer har bildbyline.

OMSLAGSFOTO: Gvantsa Grigalashvili, aktiv i organisationen Women's Hope i Georgien, gör en övning under ett nätverksmöte för aktivister från Södra Kaukasien i november 2012. I bakgrunden sitter Lida Minasyan, aktiv i Society Without Violence i Armenien.
Foto: Kvinna till Kvinna/Sara Laginder.

Vi växer – och behövs!

2012 blev en tillväxtens år för Kvinna till Kvinna. Vi blev en ännu större och starkare aktör för kvinnors rättigheter i krig och konflikter. Det som började som ett upprop mot massvåldtäkterna under Balkankriget är idag en samlingsstiftelse som finns i fem konfliktdrabbade regioner och samarbetar med drygt 130 kvinnoorganisationer. Men trots att det snart har gått tjugo år sedan starten behövs Kvinna till Kvinna mer än någonsin. Vi ser med skrämmande tydlighet hur kvinnors rättigheter i krig och konflikter fortsätter att nonchaleras. Det blev inte minst synligt i Equal Power – Lasting Peace, vår rapport om hinder för kvinnors fredsarbete, som lanserades 2012. Sexuellt våld används alltjämt som ett systematiskt vapen. Diskriminerande lagar och förtal liksom fattigdom och korruption begränsar kvinnors handlingsutrymme. Vår förhoppning är att studien ska bidra till förbättrat stöd till kvinnor som kämpar för fred, för deras representation vid förhandlingsbord och i politiken.

Under året öppnade vi ett eget kontor i östra Demokratiska Republiken Kongo med syfte att stärka kvinnorörelsen i det av krig sönderslagna samhället. Under hösten eskalerade våldet och det är därför än viktigare att Kvinna till Kvinna finns på plats för att ge stöd till de kvinnorrättsaktivister som oförtrutet kämpar för sina rättigheter och för ett slut på striderna.

En oroande utveckling blev också tydlig i Mellanöstern under 2012. I den arabiska vårens efterdyningar pågår alltjämt konflikten i Syrien med förödande konsekvenser för civilbefolkningen och stora flyktingströmmar. I Egypten har kvinnors rättigheter mött stora bakslag. Sexuellt våld har blivit ett vapen mot kvinnor som protesterar mot en bakåtsträvande ny regim. Vårt stöd till kvinnliga aktivister i regionen har därför aldrig känts mer angeläget.

Genom Kvinna till Kvinnas lokala närvaro och långsiktiga arbete fungerar vi som ett viktigt stöd för våra samlingsorganisationer. Vi stödjer kvinnors strävan efter att bli behandlade som aktörer för fred och demokrati på samma villkor som män. Vi tror på ett samhälle där både kvinnors och mäns röster tas tillvara när politiska beslut ska fattas. Därför fortsätter vi kämpa!

Lena Ag
Generalsekreterare

Anna Lidén
Kanslichef

Stockholm, 2013

INNEHÅLL

- 4 Det här är Kvinna till Kvinna
- 6 Samarbetsorganisationer
- 8 Central- och Västafrika
- 12 Mellanöstern
- 16 Södra Kaukasien
- 20 Västra Balkan
- 24 Kommunikation och påverkan
- 30 Insamling
- 32 Frivilligarbete och forskning
- 33 Styrelse
- 34 Årsredovisning

Kvinna till Kvinnas 82 anställda möttes i april 2012 i Stockholm för gemensamma utvecklingsdagar.

Brett stöd till kvinnor

Kvinna till Kvinna gav stöd till lokala kvinnoinitiativ inom följande områden:

- *Mänskliga rättigheter och utbildning*
- *Möjlighet att organisera sig*
- *Arbete mot våld och sexuella övergrepp*
- *Deltagande i fredsprocesser*
- *Kvinnors fysiska och psykiska hälsa*
- *Främjande av politiskt deltagande*

Det här är Kvinna till Kvinna

Kvinna till Kvinna stärker kvinnor i krig och konflikter för att deras inflytande och makt ska öka. Vi samarbetar med kvinnoorganisationer som på olika sätt verkar för att kvinnor ska ta plats i arbetet för återuppbyggnad och hållbar fred.

Våld mot kvinnor används som vapen i världens krig och konflikter. Kvinnor utsätts för massvåldtäkter, de stympas och dödas. Kvinnor stängs in i sina hem och flickor får inte gå i skolan. Kvinnors röster tystas om de uttrycker vad de känner och tycker. Samtidigt visar historien att det är kvinnor som ofta är de första att kämpa för fred. Världen såg det under krigerna på Balkan, i Liberia och Nordirland. Men trots kvinnors strävan efter ett slut på kriget får de sällan vara med och bestämma om vägen till demokrati och fred.

Därför finns Kvinna till Kvinna. Vi stödjer och samarbetar med kvinnoorganisationer som kämpar för kvinnors rättigheter och tar

en aktiv del i arbetet för fred. Våra samarbetsorganisationer utbildar om kvinnors mänskliga rättigheter, de arbetar med kvinnors hälsa och motverkar våld mot kvinnor. De skapar mötesplatser för kvinnor i miljöer där det är svårt att träffas, de påverkar politik och skapar dialog över konfliktgränser.

Kvinna till Kvinna påverkar bistånds- och säkerhetspolitik genom att bidra till ökad kunskap om kvinnors situation i konflikter och vikten av kvinnors representation i fredsprocesser. Vi sprider information om kvinnor i konflikter till allmänhet, myndigheter och organisationer i Sverige samt på EU- och FN-nivå.

Kvinna till Kvinna i världen

Under 2012 gav Kvinna till Kvinna stöd till 132 kvinnoorganisationer i fem konfliktdrabbade regioner – Central- och Västafrika, Mellanöstern, Södra Kaukasien och Västra Balkan. Vi gav ekonomiskt stöd till organisationer och förmedlade kontakter.

Vår modell

Kvinna till Kvinnas arbetsmodell bygger på långsiktighet i de regioner där vi finns representerade och samarbetar med lokala kvinnoorganisationer. Vår styrka är att vi lär känna organisationerna, lyssnar på dem och tar deras prioriteringar på allvar.

Gåvor gör skillnad

Tack vare gåvor kan vi driva vårt arbete med att stärka kvinnor i konfliktdrabbade områden. Den egna insamlingen bidrar bland annat till att vi kan få anslag från Sida. Vi får även anslag från bland annat EU och norska och holländska staten.

Svenska PostkodLotteriet

Medel från PostkodLotteriet 2010 och delvis från 2012 användes i verksamheten under 2012 och har gått till att stärka kvinnor i krigshärjade regioner som Liberia, DR Kongo

och Södra Kaukasien liksom Makedonien och Montenegro.

Pengar har också gått till att påverka svenska regeringen och EU till att agera starkare för kvinnors rättigheter i konfliktråden.

Under 2012 beviljades ett projektstöd från Svenska Postkodföreningens särskilda satsning Human Rights Projects. Vi kallar det Rätt till fred och säkerhet och det är ett samarbetsprojekt med Life & Peace Institute som når kvinnor i DR Kongo.

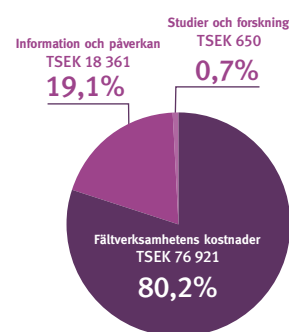
Mätbara resultat

När en insats är avslutad rapporteras resultaten till våra finansörer. Privata givare informeras genom nyhetsbrev. Vi utvärderar varje projekt noggrant, och utvecklar våra metoder fortlöpande. På så vis garanterar vi att vi uppnår så bra resultat som möjligt, och att vi ständigt förbättrar vårt arbete.

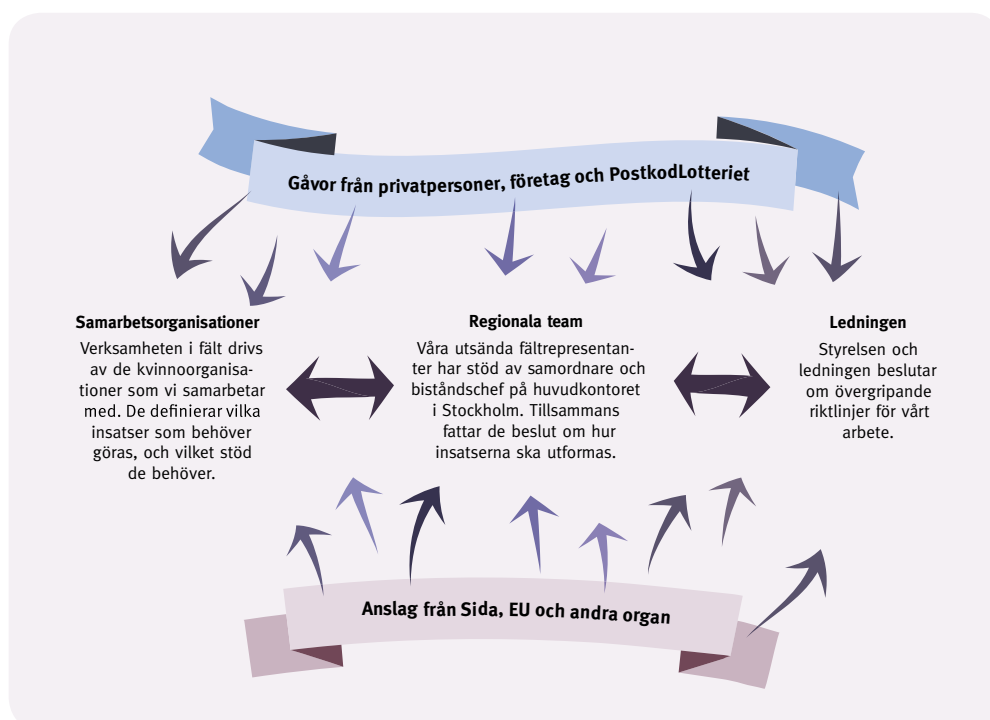
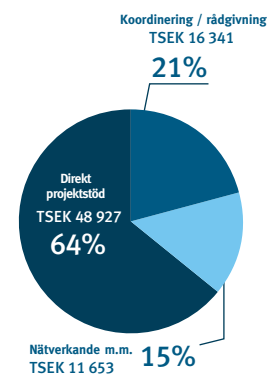

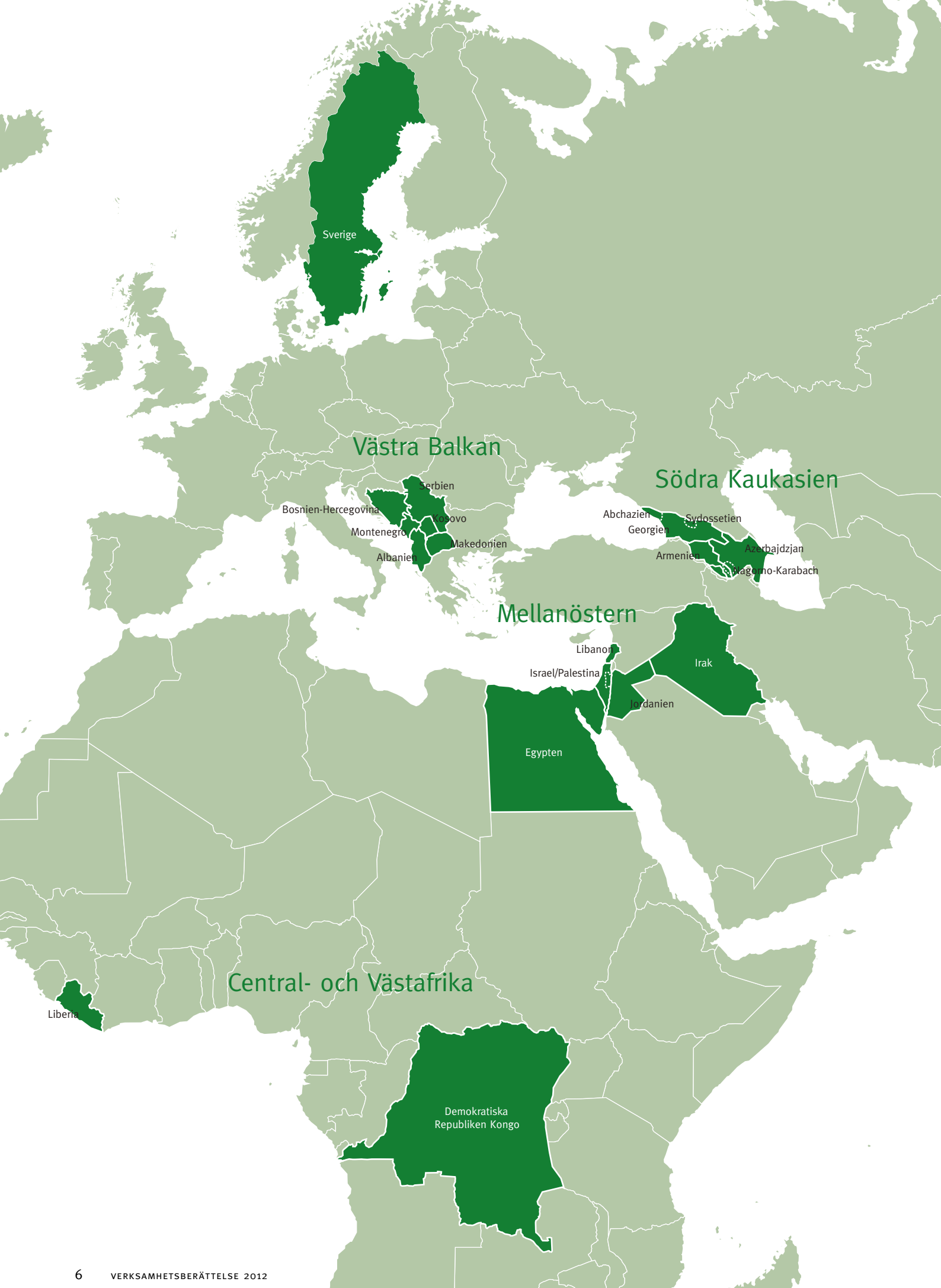
Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer jobbar hårt för att göra kvinnors röster hörda. Den 8 mars arrangerade kvinnoorganisationen Anima i Montenegro en demonstration.

Verksamhetskostnader
TSEK 95 932

Fältverksamhetens kostnader
TSEK 76 921

Sverige

Västra Balkan

Serbien
Bosnien-Hercegovina
Montenegro
Kosovo
Albanien
Makedonien

Södra Kaukasien

Abchazien
Georgien
Sydossetien
Armenien
Azerbajdzjan
Nagorno-Karabach

Mellanöstern

Libanon
Israel/Palestina
Jordanien
Irak
Egypten

Central- och Västafrika

Liberia
Demokratiska Republiken Kongo

Samarbetsorganisationer 2012

Central- och Västafrika

Demokratiska Republiken Kongo

- Association des Femmes des Médias du Sud-Kivu (AFEM-SK)
- Cercle d'Echange pour le Développement des Jeunes dans la Région des Grands Lacs (CEDEJ-GL)
- Femmes en Action pour le Développement Intégré (FADI)
- Ministère de la Femme en action (MIFA)
- Solidarité des femmes activistes pour la défense des droits humains (SOFAD)

Liberia

- Association of Female Lawyers of Liberia (AFELL)
- Centre for Liberian Assistance (CLA)
- Liberian Women Empowerment Network (LIWEN)
- Southeastern Women Development Association (SEWODA)
- The Mano River Women Peace Network (MARWOPNET), Liberia
- The West Africa Network for Peace building (WANEP)
- West Point Women for Health and Development Organization (WPWHDO)
- Women NGOs Secretariat of Liberia (WONGOSOL)
- Women Rights Watch (WORIWA)

Mellanöstern

Egypten

- Appropriate Communication Techniques for Development
- The Arabian Company for Consultancy, Development and Law
- Feminist for Social and Cultural Studies

Irak

- Amez organisation
- Asuda for Combating Violence Against Women
- Baghdad Women's Association
- The Women's Media Education Center
- Warvin Foundation for Women's Issues
- Women for Peace
- Women Leadership Institute

Israel/Palestina

- Aisha
- Al Tufula Centre
- Al Zahraa Arab Women Organization
- Ashoti
- Coalition of Women for Peace
- Gun Free Kitchen Tables Initiative
- Isha L'Isha
- It is time to take care of ourselves initiative
- Jerusalem Center for Women
- Ma'an: Forum of Negev Bedouin Women's Organization
- Palestinian Centre for Peace and Democracy
- Public Committee Against Torture in Israel
- SAWA
- The Palestinian Centre for Human Rights
- The Palestinian Working Woman Society for Development
- The Stars of Hope Society
- Women's Affairs Centre
- Women's Studies Centre

Jordanien

- Arab Women Organization of Jordan
- Families Development Association
- Jordanian Women's Union

- Kura Women Voluntary Society
- Mizan Law Group for Human Rights
- Rakeen Women Voluntary Society
- Sisterhood is Global Institute
- Queen Zeen Al-Sharaf Society

Libanon

- Association Najdeh
- Collective for Research and Training on Development-Action
- KAFA (Enough) Violence & Exploitation
- Lebanese Council to Resist Violence Against Women
- Lebanese Democratic Women Gathering
- Palestinian Women's Humanitarian Organisation

Södra Kaukasien

Armenien

- Democracy Today
- Society Without Violence
- Women's Resource Center NGO
- Women's Rights Center

Azerbajdzjan

- Association for the Protection of Women's Rights after D. Aliyeva
- Azerbaijan Feminist Club of YUVA Humanitarian Center
- Women's Association for Rational Development
- Women's Problems Research Union/Women's Institute

Georgien inkl Abchazien och Sydossetien

- Anti-Violence Network of Georgia
- Association Gaenati
- Association of Women of Abkhazia
- Association "Woman and Development"
- Association "Imedi" IDP women's movement for peace
- Association of women of South Ossetia for democracy and human rights
- Cultural-Charity Centre "World without Violence" named after Zurab Achba
- Cultural-Humanitarian Fund "Sukhumi"
- Democrat Women's Organisation of Samtskhe-Javakheti
- Nongovernmental women's organization "Avangard"
- The Union of Business Women of Gagra
- Union of Business Women of Abkhazia
- Union of Wives of Invalids and Lost Warriors
- Women's Information Center
- Women's Initiatives Supporting Group
- Women's Political Resource Center International

Västra Balkan

Albanien

- Agritra-Vizion Centre
- Association for Women with Social Problems
- AWEN (Albanian Women's Network)
- Gender Alliance for Development Centre
- Gruaja tek Gruaja
- Psycho-Social Center Vatra
- Une, Gruaja
- Women's Forum Elbasan

Bosnien-Hercegovina

- Buducnost
- Centre of Legal Assistance for Women
- CURE Foundation
- Duvanjske
- Forum Zena
- Horizonti
- Lara

- Most
- Sarajevo Open Centre
- United Women
- Zenski Centar

Kosovo

- Artpolis
- Aureola
- Edona
- Kosovar Gender Studies Center
- Kosova Women's Network
- Legjenda
- Liria
- Mitrovica Women Association for Human Rights
- Network of Roma, Ashkali and Egyptian Women's Organizations of Kosovo (NRAEWOK)
- Open Door
- Ruka Ruci
- Women's Committee for Protection and Human Rights

Makedonien

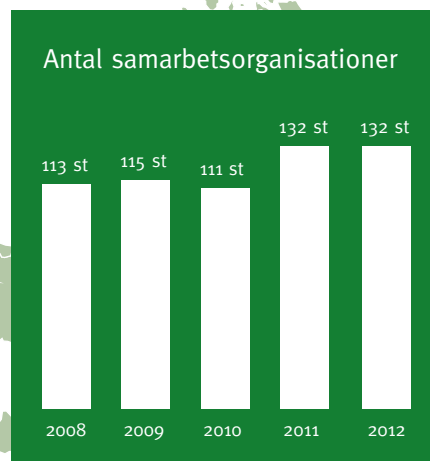
- Organisation of Women of Sveti Nikole
- National Council for Gender Equality
- NGO LIL
- Women's centre Woman of the 21st century

Montenegro

- ANIMA Centre for women and peace education
- Bona Fide
- Center for Roma Initiatives
- SOS Hotline Niksic

Serbien

- ACT Women
- Autonomous Women's Center
- Catalysta
- Centre for Girls
- Dah Theatre Research Center
- Fenomena
- Impuls
- Novi Sad Lesbian Organization
- Sandglass
- Women for Peace
- Women in Black
- Women's Information Documentation Training Centre
- Women's Forum
- Women's Space
- Zene na delu

Filmvisning i Monrovia

I juni arrangerade Kvinna till Kvinna en visning av filmen Wallströms resolution tillsammans med Ministeriet för jämställdhet och utveckling i Liberia, svenska ambassaden samt UN Joint Program on Sexual and Gender Based Violence i Monrovia.

Bland de 118 deltagarna fanns landrepresentanter från FN:s befolkningsfond UNFPA, representanter från United Nations Mission in Liberia, WHO, EU:s representation i Liberia, representanter från civila samhället samt andra internationella organisationer.

Gatuteater i Liberia

Under året deltog Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation Centre for Liberian Assistance, CLA, i kampanjen 16 Days of Activism to End Violence Against Women and Children. Kampanjen innefattade bland annat gatuteater och radioinslag.

CLA uppmärksammade våld mot kvinnor och barn genom teater.

Efterlängtd kongress

Sin första kongress på flera år arrangerade Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation SEWODA i mars. SEWODA är en paraplyorganisation för hundra lokala organisationer i sydöstra Liberia. 60 personer valdes ut att delta i kongressen vars fokus låg på våld mot kvinnor och kvinnors politiska deltagande.

Rapportering i Bukavu

I november samlades Kvinna till Kvinna:s kongolesiska samarbetsorganisationer i Bukavu för att ta del av Kvinna till Kvinna:s publikationer Make Room for Peace och Equal Power – Lasting Peace. Underlaget till Equal Power – Lasting Peace samlades bland annat in i DR Kongo.

I byn Kiliba i Sydkivu, DR Kongo, arrangerade Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation FADI narrativ teater under året. Publiken deltar då aktivt med att ge förslag på problemlösning. Teaterformen syftar till att gemensamt identifiera och lösa konflikter genom att illustrera problemet och lösningen.

Verksamheten i Afrika fortsätter att växa och 2012 öppnade Kvinna till Kvinna ett eget kontor i DR Kongo, ett land som under året skakats av upptrappat våld. I Liberia har Kvinna till Kvinna främst arbetat för en lagstiftning kring våld mot kvinnor.

Kvinnorättsaktivister i DR Kongo hade ett tufft 2012. Olika väpnade grupper hotade aktivister och använde våld i större utsträckning än på länge. Störst uppmärksamhet i media fick mordförsöket på människorättsaktivisten Dr Mukwege, som arbetar för att hjälpa kvinnor som utsatts för våldtäkter. Det förvärrade säkerhetsläget gjorde att två representanter för Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisationer tvingades lämna landet.

Trots att invigningen av kontoret i Bukavu i september till viss del överskuggades av det oroliga läget är etableringen en stor framgång. På plats finns nu fältrepresentant Katarina Carlberg för att knyta kontakter och fördjupa samarbeten. Hon berättar att de stora frågorna för samarbetsorganisationerna varit kvinnors ledarskap samt kvinnors möjligheter till deltagande i beslutsfattande processer. Att motarbeta sexuellt våld i skolor, projekt för att lära

Västafrika

kvinnor att läsa samt stöd till kvinnliga aktivister var andra fokusområden.

- Vi jobbar även med kvinnors möjlighet till politiskt engagemang, en fråga vi driver tillsammans med organisationen International Alert. Tillsammans arrangerar vi utbildningar kring ledarskap för kvinnor i politiken, ekonomi-hantering samt seminarier om jämställdhetsfrågor, säger Katarina Carlberg.

Första partnermötet i Liberia

Kvinnorörelsen i Liberia var central för att fred skulle skipas i landet efter de brutala krigerna 1989–2003. Sedan fredsavtalet slöts har många kvinnoaktivister upplevt brist på inflytande. Kvinnoorganisationer har även haft svårt att hitta en ny roll och veta vad de ska fokusera på.

Kvinna till Kvinna etablerade sig i Liberia 2011 och arrangerade under 2012 sitt första partnermöte dit alla samarbetsorganisationer i landet bjöds in.

- Eftersom vi är så pass nya i Liberia ligger fokus för oss på att nätverka och hitta fler samarbetsorganisationer samt inleda partnerskap. Och det har gått mycket bra, säger Mie Romée, samordnare för Liberia.

Inflytelserik arbetsgrupp

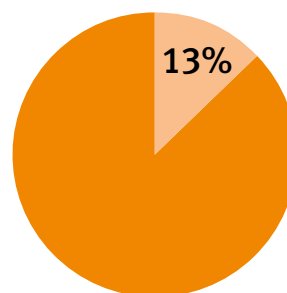
Kvinna till Kvinna har under året inbjudits till en arbetsgrupp som jobbar mot våld mot kvinnor. I gruppen ingår såväl ministrar som aktörer från civilsamhället. Gruppen jobbar för att ett lagförslag om våld mot kvinnor ska antas.

- Att vi får vara med i det sammanhanget är jättebra, vi får inflytande och

etablerar oss bland externa aktörer. Vi sitter även med i en av EU-delegationens arbetsgrupper, säger Mie Romée.

Fördelning av medel

Central- och Västafrika tilldelades 13 procent av Kvinna till Kvinnas medel till fältverksamheten, totalt 9,9 miljoner kronor, under 2012.

Juristråd till unga kvinnor

Kvinna till Kvinna har under året fortsatt att stödja organisationen CEDEJ-GL, Cercle d'Echange pour le Développement des Jeunes dans la Région des Grands Lacs, som bland annat arbetar mot sexuella trakasserier på skolor i Uvira.

CEDEJ-GL har under året knutit en jurist till sig som medverkar vid informationstillfällen. Juristen är även engagerad i ett projekt som kallas skolklubbar där elever får lära sig om sina rättigheter och kan ställa frågor om diskriminering och trakasserier.

Treårigt projekt i DR Kongo med International Alert.

Alert samarbete

För att öka kvinnors deltagande i politik och samhälle driver Kvinna till Kvinna och organisationen International Alert ett treårigt projekt i DR Kongo. 2012 var projektets andra år. Fem av Kvinna till Kvinnas kongolesiska samarbetsorganisationer är med i projektet och under året har de bland annat genomfört en ledarskapsutbildning för kvinnor på politiska positioner.

LIBERIA Under året arrangerade Kvinna till Kvinna två seminarier med fokus på säkerhet i Liberia. Deltog gjorde bland andra Audrey Briggs från Centre for Liberian Assistance och Nelly S. Cooper från West Point Women for Health and Development Organization.

President Ellen Johnson Sirleaf, i ljusblått, var på plats när kvinnorörelsen i Liberia samlades för att enas kring framtida politiska strategier.

Målinriktad workshop med presidenten

I Liberia gick andelen kvinnor ner i valet 2011. President Ellen Johnson Sirleaf och Kvinna till Kvinna fanns på plats när kvinnorörelsen och kvinnliga politiker möttes för att göra en plan för hur de ska ta tillbaka förlorad mark.

Kvinnorörelsen i Liberia är världskänd för sina demonstrationer som ledde till fred i landet. Det senaste året har dock meningsskiljaktigheter uppstått kring hur andelen kvinnor i de båda lagstiftande församlingarna senaten och representanthuset ska öka.

– Även inom gruppen folkvalda kvinnor har man varit splittrad. Några har förordat en kvotering på 50 procent, andra en kvotering på 30 procent och en tredje grupp ingen kvotering alls, berättar Susanne Mannberg, Kvinna till Kvinnas fältrepresentant i huvudstaden Monrovia.

Möte på Capitol Hill

I juni gick president Ellen Johnson Sirleaf ut offentligt och uppmanade kvinnorna i

Women's Legislative Caucus of Liberia (WLCL) – en sammanslutning av de tio folkvalda kvinnorna – att ta sitt ansvar och aktivt arbeta för en förändring.

– Vi började diskutera med WLCL och vår samarbetsorganisation Wongosol om hur vi skulle kunna stödja en sådan process. Resultatet blev den tvådagars workshop som de arrangerade i parlamentsbyggnaden Capitol Hill i slutet av november och som Kvinna till Kvinna finansierade, berättar Susanne Mannberg.

Strategier och mål

De 50 deltagarna var strategiskt utvalda för att representera olika delar av kvinnorörelsen. Kvinna till Kvinnas personal deltog och Ida Udovic, regionchef för Afrika, var en av talarna.

Under workshopens första dag deltog president Ellen Johnson Sirleaf och flera ministrar.

Det långsiktiga målet är att skapa en allians mellan de politiskt valda kvinnorna, kvinnorörelsen och jämställdhetsdepartementet.

Samarbete om lokal konflikthantering

Många idéer utbyttes när kvinno- och fredorganisationer i DR Kongo möttes genom ett samarbete mellan Kvinna till Kvinna och Life & Peace Institute. Anteckningar förs av Dina Muhirwa.

Politik och konfliktlösning är männens arena i DR Kongo. Ett nytt samarbete mellan Kvinna till Kvinna och Life & Peace Institute ska bidra till att bryta diskriminering av kvinnor i konflikthantering på lokal nivå.

Våld, fattigdom och korruption. Hindren som stoppar kvinnor från att påverka sin vardag är många i DR Kongo. Där anses politik inte vara något för kvinnor, och de som ger sig in i politik en döms ut som "rebeller" och "prostituerade".

Bland Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer finns många kvinnor som försöker ta del i politik och konfliktlösning. För att stödja dem har Kvinna till Kvinna inlett ett samarbete med Life & Peace Institute, som jobbar med lokala fredslösningsprojekt i östra DR Kongo. Svenska PostkodLotteriet ger stöd i form av åtta miljoner kronor till samarbetet, som ska pågå i tre år.

Långsiktigt arbete

– Vi har försökt få in ett genusperspektiv i vårt arbete, men det har inte skett tillräckligt systematiskt. Genom samarbetet med Kvinna till Kvinna hoppas vi kunna nå fler kvinnor och se till att de ges utrymme när lokala tvister ska lösas, säger Zaurati Nasibu på Life & Peace i Bukavu.

Konfliktlösningsmetoden som Life & Peace använder går ut på att långsiktigt jobba för att lösa lokala motsättningar, där så många parter som möjligt ska vara inblandade.

Gemensamt mål

Gégé Katana, aktiv i Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation SOFAD i Uvria, är positiv.

– Vi kvinnoorganisationer jobbar med fredsfrågor men har inte strategierna och inte heller nätverken. I det här samarbetet möts vi från olika håll med den gemensamma inställningen att kvinnor är centrala för fred, säger hon.

HÄNT UNDER ÅRET

Scoutmöte för ökad förståelse

Under sommaren 2012 arrangerades ett scoutmöte i Burundi som en del av det fredsprojekt som Kvinna till Kvinna driver tillsammans med Scouterna med stöd av Svenska PostkodLotteriet.

Samarbetsprojektet syftar till att främja fred och förståelse över landgränser. Scoutorganisationer från Stora Sjö-området (DR Kongo, Rwanda och Burundi) deltog, liksom scouter från Sverige.

Lagförslag om våld i hemmet i Liberia

AFELL, Association of Female Lawyers of Liberia, har under 2012 blivit medlem i en teknisk arbetsgrupp som jobbar med ett lagförslag om våld i hemmet. Arbetsgruppen leds av justitieministeriet i Liberia. AFELL är en av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer och har under året gett civilsamhället möjlighet att ge input på lagförslaget. AFELL arrangerar regelbundet workshops om våld i hemmet.

Kvinnoorganisationen Lebanese Women Democratic Gathering deltog i en marsch för jämställdhet den 19 maj i Beirut. Några av kraven var minst 33 procent kvinnor i alla beslutsfattande organ, fullt medborgarskap för kvinnor och avskaffande av diskriminering av kvinnor i strafflagstiftningen.

Mellanöstern

»»» Lätta vapen är tillgängliga i hemmet och används vid hedersmord.

Instabilitet och spänningar präglade 2012 i Mellanöstern. Diktatorer ersattes av nya ledare, men kvinnors rättigheter fortsatte att vara lågprioriterade. Kvinna till Kvinns samarbetsorganisationer har under året arbetat brett, med allt från våld i hemmet till lobbyarbete kring lagstiftning.

De folkliga protesterna som startade 2011 har lett till stärkta demokratiprocesser i flera länder i regionen, något kvinnoorganisationerna välkomnar.

2012 präglades även i stor utsträckning av konflikten i Syrien varifrån hundratusentals människor tvingats fly. Detta har påverkat hela regionen betydligt.

IRAK: För mycket vapen

Våldet mot kvinnor ökade i Irak under 2012. Kvinnoorganisationer i landet ser vapentillgången som en del av problemet och de har jobbat hårt för att lyfta frågan.

– Lätta vapen är tillgängliga i hemmet och används vid hedersmord, säger Lanja Abdullah, ordförande för kvinnoorganisationen Warvin.

Unga kvinnor får utbildning av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation Women's Leadership Institute, WLI, i Bagdad. WLI arbetar för att stärka kvinnor i politiken, vid offentliga institutioner och i det civila samhället genom utbildningar.

Warvin har påbörjat ett långsiktigt arbete i regionen Kurdistan för att beslutsfattare ska ta sitt ansvar i frågan. Enligt Warvin finns ingen fungerande regional lagstiftning eller praxis som begränsar vapentillgången. Men problemet är inte bara regionalt. Premiärministern i den federala irakiska regeringen tillät 2012 vapen i hemmet med argumentet att de kan behövas för att försvara familjen.

EGYPTEN: Fortsatt svåra utmaningar

Under 2012 hölls presidentval och en folkomröstning om en ny konstitution i Egypten. Trots kvinnorörelsens starka mobilisering innebar valresultaten ett bakslag för kvinnligt politiskt deltagande, och den nya konstitutionen saknar tydliga krav på kvinnors rättigheter.

Kvinnoorganisationerna har även arbetat för att lyfta frågan om att sexuella trakasserier ökar, och de har kämpat för att behålla den lagstiftning som skyddar kvinnors rättigheter.

Kvinna till Kvinnas arbete har under året handlat om att fortsätta stärka och stötta de kvinnliga aktivisterna i deras viktiga arbete.

JORDANIEN: Kvinnor syns mer

Ett resultat av de arabiska revolutionerna är att kvinnorrättsaktivister i Jordanien kan ta större utrymme i det offentliga rummet, och frågor de driver debatteras.

– Kvinnoorganisationerna har under året fortsatt att kämpa med medborgarskapsfrågan. Det handlar om att kvinnor ska ha samma rättighet som män när det gäller att föra vidare sin nationalitet till barn, eller om hon gifter sig med en utländsk man, säger Johanna Wassholm, fältrepresentant i Jordanien.

LIBANON: Ökade spänningar

I Libanon präglades året av instabilitet till följd av oroligheterna i grannlandet Syrien och flyktingströmmarna därifrån. Detta har påverkat kvinnoorganisationernas arbete och prioriteringar. Men trots de ökade spänningarna och risk för splittring i landet har kvinnoorganisationer fortsatt att mobilisera sig. Libanesiska och palestinska kvinnoorganisationer har under året deltagit i gemensamma manifestationer för att kräva rättvisa och jämställdhet inför lagen, på arbetsmarknaden liksom skydd mot våld riktat mot kvinnor och flickor.

ISRAEL: Bistert klimat för aktivister

Det israeliska samhället har under året blivit allt mer segregerat och konservativt.

– Utvecklingen vi ser för våra samarbetsorganisationer är inte ljus. De kämpar för fred och rättvisa men utsätts ofta för hot. Vi har därför fokuserat på hur man som aktivist orkar hålla uppe sitt arbete. Och vi har arbetat för att motverka diskriminering av kvinnor och etniska minoriteter, säger Anna Björkman, samordnare för Israel och Palestina.

PALESTINA: Kvinnolista i Hebron

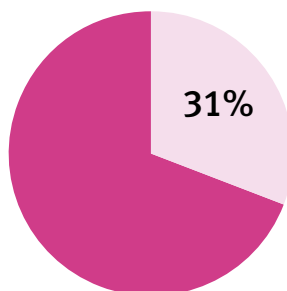
I oktober hölls lokalval i Palestina och flera kvinnor ställde upp. Kvinna till Kvinna hade inför valet finansierat Palestinan Working Woman's Society for Developments program där kvinnor fick utbildning i bland annat kampanjarbete.

– En av våra samarbetsorganisationer, Palestinian Centre for Peace and Democracy som driver en utbildning om demokrati, rapporterade att en ung kvinnlig före detta kursdeltagare blev invald i sin valkrets, säger Anna Björkman, samordnare för Israel och Palestina.

Samarbetsorganisationer i Gaza vittnar om ett svårt år. Där hölls inget val i och med en bojkott av Hamas, och i november utbröt krig med Israel.

Fördelning av medel

Mellanöstern tilldelades 31 procent av Kvinna till Kvinnas medel till fältverksamheten, totalt 23,9 miljoner kronor, under 2012.

HÄNT UNDER ÅRET

Möte med drottningen. Foto: Hovet

Politikerutbyte i Stockholm

Kvinnliga politiker och kvinnorrättsaktivister från Egypten, Tunisien och Libyen besökte Sverige i november. Kvinna till Kvinna organiserade möten med politiker, beslutsfattare, journalister och drottning Silvia för att diskutera situationen för kvinnor i regionen och vad Sverige kan göra för att stödja dem.

Lagförslag mot våld

Processen att skapa en lag i Libanon som skyddar kvinnor från våld i hemmet startades av organisationen KAFA 2008. Sedan dess har KAFA tillsammans med andra kvinnoorganisationer fört en intensiv kamp för att lagförslaget ska behållas intakt och erkännas till exempel våldtäkt inom äktenskapet som ett brott.

I juli 2012 godkändes lagen av en förberedande parlamentskommitté. Detta var en stor framgång för kvinnorörelsen som nu fortsätter arbetet för att lagen ska antas i parlamentet.

Foto: UNAMI

PRISAD Satha Najji Hussein i Irak hedrades 2012 av FN:s Assistance Mission for Iraq för sitt arbete för kvinnors rättigheter. Satha leder Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation Women for Peace.

Unga kvinnor tar plats i den politiska världen

Studiebesök på Jordanian Family Protection Department.

Gemensamma strategier

Kvinnorättsaktivister från Irak, Västbanken, Gaza och Jordanien träffades i Amman i september. Mötet arrangerades av Kvinna till Kvinna med syfte att utveckla strategier i arbetet kring våld mot kvinnor. Aktivisterna diskuterade hur de kan ge kvinnor psykosocialt och juridiskt stöd, samt hur de kan påverka lagstiftningen.

Inspiration för kvinnojourer

Den svenska kvinno- och tjejjouren Somaya gjorde i maj en studieresa till Jordanien för att besöka en av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer. Och Uppsala tjejjour besökte i december Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer i Palestina. Besöket i Palestina var till för att ta in unga tjejers perspektiv på våld mot kvinnor.

Domare fick utbildning

Flera av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer i irakiska regionen Kurdistan fortsatte under 2012 arbetet mot genusrelaterat våld. De har arbetat hårt för implementeringen av 2011 års regionala lag som förbjuder alla former av våld mot kvinnor.

Women's Media and Education Center, WMEC, har bland annat specialutbildat jurister och människorättsförsvarare om lagen. WMEC arrangerade även utbildningar för poliser, jurister, domare, statliga utredare och andra tjänstemän.

Var ligger unga kvinnors prioriteringar? I Mellanöstern startade under året ett regionalt treårigt program, Young Women's Peace Activism, som ska svara på just detta.

Ungas röster får sällan komma till tals, varken inom organisationer eller i form av inbjudningar till internationella möten.

– Ett skäl är att äldre, etablerade ledare i organisationer har svårt att göra plats för de yngre, berättar Anna Björkman, Kvinna till Kvinnas samordnare för Israel och Palestina.

– En annan orsak är att unga ofta föredrar att använda sig av sociala medier och direkta kampanjer. De tycker att det är svårt att ha inflytande i det traditionella, långsiktiga processarbetet.

Utbildningar och utbyten

Runt om i Mellanöstern växer unga kvinnors vilja till politiskt engagemang, men deras idéer tas sällan på allvar. Kvinna till Kvinna arbetar därför med utbildningar och utbyten

som gör att unga kvinnor får stöd och kunskap att ta mer plats på den politiska arenan.

Möte i Alexandria

I november träffades ett 30-tal unga kvinnor från Jordanien, Libanon, Palestina, Egypten, Irak, Israel samt serbiska gäster, i Alexandria, Egypten.

– Syftet med dagarna var att kvinnorna skulle få mötas och utbyta erfarenheter. Dessutom ville vi på Kvinna till Kvinna förstå de unga kvinnornas situation bättre. Vad det är som gör att de väljer andra banor än de äldre kvinnorna för sin aktivism, säger Anna Björkman.

Levande kvinnorörelse

Arbetet med unga kvinnor i Mellanöstern är viktigt för att skapa förutsättningar för en stabil och levande kvinnorörelse. Kvinna till Kvinna driver ett flertal initiativ som fokuserar på unga kvinnor i Jordanien, Libanon, Israel, Palestina, Egypten och Irak.

Ett 30-tal unga kvinnliga aktivister samlades i Alexandria i november. I mitten står Salma Hosni från Egypten.

De palestinska aktivisterna Lina Saleh, Rania Awedallah, Areej Alghanem deltar i en Integrated security-workshop anordnad av Kvinna till Kvinna i Jordanien. Integrated security handlar om att hjälpa kvinnorrättsaktivister att värna om sin egen säkerhet.

Viktigt att ta hand om sig själv

Kraft att ta hand om sig själv har under året lyfts fram av feminister i Mellanöstern som en viktig politisk fråga. När aktivister bränner ut sig avstannar arbetet för kvinnors rättigheter.

Många kvinnoorganisationer i Mellanöstern arbetar på flera fronter och möter hårt motstånd. Sociala normer och religiösa krafter försöker hålla kvar kvinnorna i den privata sfären. Även de kvinnliga aktivisterna åsidosätter sig själva. De är uppfostrade till att se sig enbart som fruar och mammor samtidigt som de identifierar sig själva som aktivister. I denna pressade tillvaro blir det en politisk handling att ta hand om sig själv.

Integrerad säkerhet

I de arabiska revolutionernas kölvatten, då demokratiska system, konstitutioner och lagar ska tas fram tar kvinnorrättsaktivisternas arbete aldrig slut. Utbrändhet är vanligt. Att ha kraft att orka engagera sig är därför en förutsättning för att arbetet ska fortsätta.

Kvinna till Kvinna har under året arrangerat en rad workshops om säkerhet, med fokus på personlig säkerhet och självvård. Metoden kallas integrerad säkerhet.

I Irak arrangerades en säkerhetsworkshop i april och kvinnor från Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer i landet medverkade.

– Aktivister jobbar sju dagar i veckan, de har inte tid att tänka på sin säkerhet. Den här workshopen lärde kvinnorna att det är viktigt att ta hand om sig själva, säger Jwan Latif, deltagare och aktiv i organisationen Asuda.

En workshop består både av diskussioner och mer praktiska övningar. Exempelvis delar aktivisterna med sig av strategier de använder för att hantera risker och hot de möter. Avslappningsövningar ingår också.

Bryter invända mönster

Resultaten från de länder där workshops anordnats visar på ett stort behov bland kvinnorrättsaktivister att dela erfarenheter och lära sig tekniker för att kunna bryta invända mönster som åsidosätter egenvård.

– I Egypten, Irak, Israel har organisationer påbörjat processer för att föra in dessa tankar i det löpande arbetet, säger Petra Zäther Strader, samordnare för Irak.

HÄNT UNDER ÅRET

Konferens i Libanon

Som medlem i Euro-Mediterranean Human Rights Network, EMHRN, bidrog Kvinna till Kvinna tillsammans med samarbetsorganisationer i Libanon i arrangerandet av konferensen EU-Lebanon Neighbourhood Policy Action Plan i Beirut i juni. Konferensen var en del av ett flerårigt regionalt projekt som EMHRNs Gender Working Group, i vilken Kvinna till Kvinna ingår, står bakom.

Svensk minister på besök

Biståndsminister Gunilla Carlsson träffade Women's Studies Center och Palestinian Center for Peace and Democracy i Nablus i juni. Fokus på mötet var palestinska kvinnors situation. De unga kvinnor som deltog talade om sitt politiska engagemang och sina drömmar – och farhågor – om framtiden.

Palestinska kvinnor mötte biståndsminister Gunilla Carlsson.

Kampanj mot vapen

I Israel tar ofta säkerhetspersonal med sig sina tjänstevapen hem från jobbet. Projektet Gun Free Kitchen Tables driver en kampanj som kräver att lagen som förbjuder tjänstevapen i hemmen ska förtydligas. Genom stöd från Kvinna till Kvinna har kampanjen nått ut i media och fått stor uppmärksamhet.

Gun Free Kitchen Tables logotyp.

Design: Ruti Krater

Unga aktivister från Södra Kaukasien träffades i november 2012 vid ett nätverksmöte i Istanbul. Marine Margaryan, aktiv i Pink Armenia, i förgrunden.

Södra Kaukasien

»»» Den feministiska sommarskolan har hjälpt mig inse att män inte har någon rätt att bete sig som de gör.

Elene Natenadze, deltagare.

2012 var ett jubileumsår för Kvinna till Kvinna i Södra Kaukasien. I tio år har samarbetet med kvinnoorganisationer i regionen växt och stärkts. Fokus under 2012 låg på kvinnors freds- och påverkansarbete samt unga kvinnors aktivism.

Södra Kaukasien är en region som präglas av olösta konflikter och kvinnors rättigheter prioriteras inte från politiskt håll. Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer driver därför frågor om kvinnors rätt att delta i fredsförhandlingar och har under året försökt få fler kvinnor att engagera sig politiskt. Parlamentsvalet som ägde rum i Georgien i oktober visar dock att det är en lång väg kvar att gå. Andelen kvinnor i parlamentet efter valet fortsatte att vara mycket liten.

För att arbeta långsiktigt har Kvinna till Kvinna tillsammans med samarbetsorganisationer under 2012 jobbat för att lyfta unga kvinnors aktivism. Ett av årets största arrangemang var mötet för Young Women's Network of South Caucasus i Istanbul i november. Under tre dagar fick unga kvinnor komma bort från vardagen, möta likasinnade från grannländerna och diskutera gemensamma problem i regionen, i synnerhet kopplat till sexuella och reproduktiva rättigheter. Under

Unga aktivister från Armenien, Azerbajdzjan, Georgien och Turkiet deltog under en veckas tid i en feministisk sommarskola i Georgien.

Nanuka Mazhavanadze från Women's Political Resource Center i Georgien, till höger i bild, får hjälp av kökspersonal att förbereda jubileumstårten när Kvinna till Kvinna firade tio år i Georgien i november.

mötet formulerades en målsättning för nätverket: att skapa en plattform för ökad synlighet, samarbete och aktivism i regionen, och konkreta regionala aktivitetsplaner togs med hem.

Ta hand om sig själv

I anslutning till nätverksmötet arrangerades en workshop kring säkerhet och hållbar aktivism. Kursen handlade om hur unga aktivister ska ta hand om sig själva för att inte bränna ut sig samt lära sig hantera risker och hot. Deltagarna uttryckte glädje och lättnad över att kunna dela sina erfarenheter.

– Ibland blir vi så engagerade i arbetet att vi inte ser farorna, sa en deltagare.

Ett annat initiativ för unga kvinnor ägde rum under sommaren, då tjejer från Armenien,

Azerbajdzjan, Georgien och Turkiet deltog i en feministisk sommarskola i Georgien.

Enligt Lika Nadaraia, grundare av sommarskolan och ledare för Women's Political Resource Centre i Georgien, är skolans främsta syfte mötet mellan kvinnor. Inte enbart för kunskapsutbyte utan även för att etablera kontakter mellan olika feministiska organisationer.

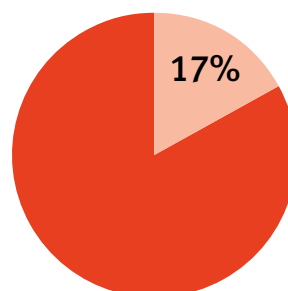
Kvinna till Kvinna har gett stöd till sommarskolan sedan starten 2010.

Samarbete för fred och säkerhet

Kvinna till Kvinna arbetar tillsammans med fyra andra europeiska fredsorganisationer inom ramen för ett EU-finansierat projekt (EPNK). Det syftar till att stärka det civila samhällets arbete för fred i konflikten kring Nagorno-Karabach. Fas två av projektet startade under 2012 och ska pågå i tre år.

Fördelning av medel

Södra Kaukasien tilldelades 17 procent av Kvinna till Kvinnas medel till fältverksamheten, totalt 13 miljoner kronor, under 2012.

Stöd till hbt-kvinnor

Situationen för kvinnor som är homo-, bi- eller transsexuella i Georgien är fortsatt svår. Under 2012 inledde Kvinna till Kvinna ett samarbete med två organisationer som båda arbetar för hbt-kvinnors rättigheter: Women's Initiative Supporting Group och Women and Development.

– Vi hoppas att samarbetet ska leda till att positionerna för hbt-kvinnor flyttas fram. Samarbetet erbjuder såväl gemenskap som juridiskt-, medicinskt- och psykologiskt stöd. Påverkansarbete är också en viktig del, säger Jenny Sundberg, Kvinna till Kvinnas samordnare för Södra Kaukasien.

Nätverk för män

I Armenien har Women's Rights Center startat ett nätverk för män som vill ta ställning mot våld mot kvinnor. En kärntrupp av frivilliga män har utbildats och de arbetar nu för att involvera fler män för att höja medvetenheten kring våld i hemmet och motverka könsstereotyper.

Nytt pris till fredsbyggare

Under året instiftades ett fredspris av det regionala freds nätverket Women of South Caucasus for Peace and Security, som består av samarbetsorganisationer till Kvinna till Kvinna.

– Utmärkelsen synliggör kvinnors erfarenhet och visdom vad gäller att bygga fred, säger Gulnara Shahinian, aktiv i Democracy Today, Armenien.

Priset delades ut i april i Tbilisi och gick till tre unga kvinnor från norra Kaukasien.

Det nyinstiftade fredspriset lyfter fram kvinnors kunskaper, berättar Gulnara Shahinian.

Schlagerstjärnan Loreen

”Förlora inte era drömmar. Försök förverkliga dem även om ni möter motstånd. Ni inspirerar andra kvinnor i Azerbajdzjan genom att fortsätta kämpa.” Orden kom från Loreen när hon träffade Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation YUVA i Azerbajdzjan.

” Staten måste lägga sina pengar där behoven finns, och finansiera kampen mot våld mot kvinnor.

Lara Aharonian, aktiv i Women's Recourse Center i Armenien, gav detta budskap vid FN:s utfrågning om mänskliga rättigheter i Armenien. En av FN-kommitténs huvudrekommendationer blev att Armenien ska anta en lag om våld i hemmet.

” 2012 firade vi tio år som organisation. Det var ett år då vi lobbade för flera förbättringar inom politiken däribland spridningen av vår modell för förlösningförberedande kurser.

Shahla Ismail, aktiv i Women's Association for Rational Development i Baku som bland annat jobbar för att förändra samhällets och sjukvårdens syn på graviditet och förlösning.

När det stod klart att Loreen skulle tävla för Sverige i Eurovision Song Contest i Baku i maj tog Kvinna till Kvinna kontakt med sångerskan. Loreen fick frågan om hon ville träffa kvinnoorganisationer – vilket hon gärna gjorde.

Pervana Mammadova, en av grundarna av YUVA, uppskattade besöket och fick inspiration av att träffa Loreen.

– När jag hörde att hon är feminist blev jag så glad. Hon skiljer sig från de popstjärnor vi har här. De skulle aldrig göra ett sådant uttalande. Loreen är en förebild!

Azerbaijan Feminist Group of YUVA Humanitarian Center är en kvinnoorganisation som jobbar för att stärka unga kvinnor runt om i Azerbajdzjan. YUVA ordnar gruppdiskussioner för unga kvinnor och erbjuder seminarier om jämställdhetsfrågor samt utbildningar i ledarskap och mänskliga rättigheter. Organisationen arbetar också för att främja solidaritet mellan kvinnor över nationalitets- och etnicitetsgränser, samt driver kampanjer för jämställdhet.

Gamla tankesätt kan brytas

Azerbajdzjan präglas av starka traditionella värderingar som sätter mannen främst. Tjejerna i YUVA berättade för Loreen vad det betyder att ha en mötesplats som YUVA, där de får information och en möjlighet att prata om sina problem – och drömmar.

– Jag känner igen hur kvinnorna lever här, sade Loreen.

Loreen har föräldrar av marockanskt

ursprung, och hon pekade på att det finns stora likheter mellan länderna när det gäller ojämlikheten mellan män och kvinnor. Loreen sade att det visserligen är svårt att bryta gamla tankesätt men att det går.

– Kvinnorna före oss har börjat och vi ska fortsätta. Vi är den nya generationen och vi måste ta plats och tala ut. Det skapar förändring.

HÄNT UNDER ÅRET

Få kvinnor i parlamentet

I oktober tillsattes Georgiens nya regering av landets nyvalda parlament – och för första gången i Georgiens historia blev det ett fredligt överlämnande av makten. En seger för demokratin, dock inte för kvinnors deltagande och representation. Tre av de viktigaste positionerna i regeringen gick till kvinnor men andelen kvinnor i Georgiens parlament ligger efter en blygsam ökning på 10,8 procent, lägst i Europa.

– För att uppnå en långsiktig stabilitet i Georgien är det angeläget att inkludera fler kvinnor i beslutsprocesserna. Annars kommer frågor som rör kvinnors situation att marginaliseras, vilket leder till bristande jämställdhet, kränkningar av mänskliga rättigheter och social obalans i samhället, säger Alla Gamakharia, aktiv i Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation Fund Sukhumi.

inspirerade aktivister

Loreen, längst till höger, träffade Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation YUVA i Azerbajdzjan inför Eurovision Song Contest.

Glatt överraskad

Sabrina, en av aktivisterna som var med och träffade Loreen, var liksom flera andra i YUVA lite överrumplade av den stora uppmärksamheten.

– Det är stort att Loreen kommer hit och lyssnar på oss! Det inspirerar mig att fortsätta kämpa för mina drömmar, sade hon.

Pervana Mammadova var även hon glad att kvinnors situation i Azerbajdzjan fick uppmärksamhet i media genom Loreens besök.

– Jag kan inte minnas ett sådant brett intresse för våra aktiviteter tidigare. Miljoner av människor i Sverige riktade sina ögon mot Azerbajdzjan, det betyder mycket för oss, sade Pervana Mammadova.

Foto: SWV

Nej till våld mot kvinnor i tv-serier! anser SWV.

Kampanj mot våld i såpoperor

Våldet mot kvinnor i de armeniska tv-såpoperorna är under all kritik, menar Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation Society Without Violence, SWV. Organisationen har analyserat tio huvudkaraktärer, av dessa utsattes samtliga för våld och ingen hade rätt att ta egna beslut. För att uppmärksamma tv-bolag och allmänhet på problemet har SWV gjort en kampanjfilm och haft en namnsamling.

Manana Mebuke och Lira Kozaeva lever på var sin sida av konfliktgränsen.

Vänner trots fryst konflikt

Manana Mebuke och Lira Kozaeva är vänner mot alla odds. I den gemensamma kampen för kvinnors rättigheter och deltagande i förhandlingar för fred låter de inte konflikten i Georgien påverka deras arbete.

Manana Mebuke är aktiv i kvinnoorganisationen Union of Wives of Invalids and Lost Warriors i Georgien. Ett land som drabbades av interna konflikter i samband med självständigheten från Sovjetunionen 1991. Konflikten har resulterat i utbrytarregionerna Abchazien och Sydossetien. I Sydossetien bor Lira Kozaeva, aktiv i kvinnoorganisationen Association of South Ossetian Women for Democracy and Human Rights.

De två organisationerna samarbetar genom parallella program på varsin sida om konfliktlinjen. De utbildar kvinnor i mänskliga rättigheter, demokrati, resolution 1325 och konfliktkunskap. Kvinna till Kvinna samarbetar med båda organisationerna.

En viktig del i arbetet är mötena mellan kvinnor. Dels för att de ska bygga upp ett nytt förtroende för varandra, dels för att motverka fiendebilder. Manana Mebuke berättar att det inte alltid är lätt att mötas över konfliktgränsen men att kvinnorna delar önskan om fred. Mötena ger hopp om framtiden.

2008 utbröt en väpnad konflikt över Sydossetien. Även om situationen sedan dess har stabiliserats, präglas Georgien alltjämt av dessa frusna konflikter och relationen till Ryssland är spänd. Relationen mellan Manana Mebuke och Lira Kozaeva kan beskrivas som motsatsen: förstående, uppmuntrande och gränslös.

Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer från Montenegro och Serbien deltog i ett nätverksmöte i Kovacica, Serbien, i september 2012. I mitten av bilden står Zorica Nikolić, aktiv i organisationen ACT Women, och får anteckningar gjorda på sin rygg. Sara Saljić, aktiv i Impuls, tittar på.

Västra Balkan

»»» Det är en mycket stor skillnad mellan de rättigheter som kvinnor garanteras genom lagstiftningen och hur situationen i realiteten ser ut.

Ekonomisk kris och frusna konflikter gör att politiska reformer sker långsamt på Västra Balkan. Inom kvinnorörelsen behövs också förnyelse och Kvinna till Kvinnas arbete under 2012 har bland annat handlat om att lyfta fram unga kvinnors aktivism och inflytande.

Nationalistiska tendenser präglar politiken i de allra flesta av de länder där Kvinna till Kvinna verkar på Balkan. Situationen för minoritetsgrupper är särskilt utsatt. De nationalistiska strömningarna förespråkar en traditionell syn på kvinnans roll som hemmafrusnarare än aktiv medborgare. Det har gjort det svårt för Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer att nå fram med sina budskap.

Kvinna till Kvinna har under året prioriterat arbetet för att öka unga kvinnors aktivism och för att ge dem mer inflytande inom kvinnorörelsen.

– Vi tror att det är ett sätt att säkerställa en hållbar kvinnorörelse. Vi har arrangerat ledarskapsutbildning för unga kvinnor, och unga kvinnor har deltagit i utbyten inom regionen i större utsträckning än tidigare, säger Hanna

Sällström, regionchef för Kvinna till Kvinna på Västra Balkan.

Ett exempel är Kvinna till Kvinnas dialog med kvinnorörelsen i Bosnien-Hercegovina som har medverkat till en öppning för unga kvinnors deltagande. Många av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer tar frågan på allvar och unga aktivister har fått synas och ta plats i större utsträckning än tidigare.

Young Women's Activism

En lyckad satsning under året var samarbetet mellan unga kvinnor från Kosovo och Serbien då grupper av unga kvinnor besökte varandras länder, alla för första gången. Utbytet ledde till att fördomar raserades på ett effektivt sätt, och gruppen kommer att fortsätta att jobba ihop.

Under 2012 lanserades även det regionala projektet Young Women's Activism. Feministiska aktivister från de olika länderna på Balkan fick vid flera tillfällen möjlighet att träffas och utbyta tankar och erfarenheter.

Hårt klimat för aktivister

I Serbien valdes under 2012 en ny koalitionsregering dominerad av nationalisterna. Detta har väckt oro såväl inom civilsamhället som hos Serbiens grannländer och klimatet för aktivister har varit fortsatt hårt.

I Kosovo inträffade flera attacker mot aktivister inom hbtq-rörelsen i december (homo, bi, trans och queer). Bland annat attackerades ett arrangemang där ett magasin om sexualitet och genus lanserades. Situationen i norra Kosovo där en majoritet av befolkningen är serber är fortsatt mycket instabil och i den delade staden Mitrovica präglas situationen dagligen av den olösta konflikten mellan Serbien och Kosovo.

Vildana Džekman, Vedrana Frašto och Jadranka Miličević är aktiva i CURE Foundation som jobbar för jämställdhet i Bosnien-Hercegovina. I december 2012 deltog de i ett nätverksmöte i Doboj.

Svagt stöd för dialog

Den offentliga EU-ledda dialogen mellan ledare för Serbien och Kosovo återupptogs under 2012. Stödet för dialogen är svagt bland befolkningen och det förekom protester mot de egna beslutsfattarna både i Serbien och i Kosovo.

De politiska motsättningarna i Makedonien är tydliga – ett exempel är hur ett sammanträde i parlamentet i december urartade och 18 personer skadades, varav flera parlamentsledamöter.

Tjugo år sedan kriget

I Bosnien-Hercegovina uppmärksammades tjugoårsdagen av krigsutbrottet i april 1992, och de rättsliga efterspelen av kriget på Balkan pågår i den internationella krigsbrytartribunalen i Haag. Under årets sista månader friades flera personer i ledande ställning under kriget från anklagelser om krigsbrott. Kosovos före detta premiärminister Haradinaj var en av dessa, och två kroatiska generaler gick också fria från samtliga åtalpunkter. Samtidigt pågår rättegångar mot de okända bosnienserberna Mladic and Karadzic.

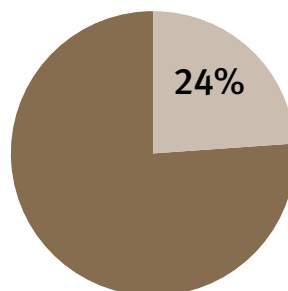
– Oförmågan att lagföra personer i ledande ställning under kriget oroar många i kvinnorörelsen. Domstolens legitimitet ifrågasätts om den inte tycks klara av att döma skyldiga på samtliga sidor i konflikten. En försoningsprocess verkar mer och mer avlägsen, säger Hanna Sällström.

Implementeringen av nationella lagar som är till för att skydda kvinnor är eftersatt i alla de länder där Kvinna till Kvinna verkar i regionen.

– Det är en mycket stor skillnad mellan de rättigheter som kvinnor garanteras genom lagstiftningen och hur situationen i realiteten, säger Hanna Sällström.

Fördelning av medel

Västra Balkan tilldelades 24 procent av Kvinna till Kvinnas medel till fältverksamheten, totalt 18,4 miljoner kronor, under 2012.

HÄNT UNDER ÅRET

Pengar till hjälptelefoner

Den nationella kampanjen SOS för SOS i Serbien, arrangerad av nätverket Women Against Violence, säkrade statlig finansiering till fyra hjälptelefoner dit kvinnor kan vända sig.

FN-rapportör på besök

FN:s särskilda rapportör om våld mot kvinnor, Dr Rashida Manjoo, besökte i oktober Bosnien-Hercegovina och hade bland annat ett möte med kvinnoorganisationer. Efter besöket sade Manjoo att den bosniska regeringen måste erkänna det sexuella våld som kvinnor utsattes för under kriget samt deras rätt till rättvisa.

Strängare lagar utreds

Sexuellt våld under konflikten i Kosovo har fått uppmärksamhet under året. Kvinnorörelsen anordnade bland annat en demonstration den 8 mars, som följdes av ett extrainsatt möte i parlamentet. Frågan om stärkt lagstiftning är under utredning.

Unikt samarbete

Med stöd av Kvinna till Kvinna har åtta kvinnoorganisationer gått samman och skapat Albanian Women Empowerment Network (AWEN). Kvinnoorganisationerna har bland annat genomfört en kampanj för ändringar i vallagen.

Foto: AWEN

AWEN demonstrerade i december 2012 mot våld i hemmet.

Lön för mödan

Genom enträget arbete har Organisation of Women of Sveti Nikole i Makedonien lyckats få FN:s kvinnokonvention CEDAW uppmärksammas av politiker på nationell nivå.

Fana Delija och Fatima Naza tog stolt emot priset från Anna Lindhs Minnesfond som delades ut den 18 juni i Stockholm. Med Anna Lindh-priset fick Center for Roma Initiatives 150 000 kronor.

Prisade aktivister i Montenegro

”Med stort mod och glödande engagemang kämpar Fatima Naza och Fana Delija för romskas kvinnors rättigheter. Center for Roma Initiatives och dess grundare är ett föredöme att inspireras av”. Så lød motiveringen från Anna Lindhs Minnesfond när organisationen fick pris för sitt arbete i Montenegro.

Foto: Christina Wassholm

Till vardags har Fana Delija och Fatima Naza ett nära samarbete och de känner varandra väl. Båda har jobbat med Center for Roma Initiatives i flera år.

För tio år sedan såg Fatima Naza och Fana Delijas liv annorlunda ut. De bodde i ett romskt område och gick sällan hemifrån.

– Jag hade ingen rätt att röra mig fritt eller bestämma över mitt eget liv. Jag brukade fundera på varför inte jag fick det, berättar Fana Delija.

Avgörande mötesplats

Förändringen kom i samband med att Fana och Fatima började delta i aktiviteter hos Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisation SOS Hotline Niksic, som bland annat skapar mötesplatser för unga romska kvinnor. De fick lära sig om mänskliga rättigheter, och började själva hålla samtal med andra unga romska kvinnor om vikten av utbildning och att bestämma över sina egna liv.

Ur denna verksamhet bildades Center for Roma Initiatives som en egen organisation 2004, med stöd av SOS Hotline Niksic och Kvinna till Kvinna. Idag har Center for Roma Initiatives ett eget kontor och driver egna projekt som bland annat finansieras av Kvinna till Kvinna.

Glädjande framsteg

Center for Roma Initiatives kan notera flera framgångar. Idag föder i princip alla romska kvinnors barn på sjukhus – för bara tio år sedan

födde 60 procent barn i hemmet. Antalet barn som går i skola har mångdubblats. Fatima och Fana har båda varit drivande i arbetet för att Montenegro ska anta en nationell handlingsplan för romer, och en särskild handlingsplan för romska kvinnor. Det hårda arbetet har gett resultat – i Montenegros strategi 2012–2016 för den romska befolkningen har 80 procent av de rekommendationer om bland annat utbildning, vård och skydd mot våld för kvinnor som Center for Roma Initiatives fört fram kommit med. Arbetet med en särskild strategi för kvinnor fortsätter.

Foto: Center for Roma Initiatives

Center for Roma Initiatives försöker på olika sätt ta upp ämnen som kan vara svåra att prata om. Här ordnas forumteater i ett romakvarter i Niksic. Fatima Naza spelar rollen av en kvinna som blir slagen i hemmet.

Foto: Women in Black

Stasa Zajovic, aktiv i organisationen Kvinnor i Svart, stöder Women's Court.

Kvinnornas egen domstol

För mer än tio år sedan väcktes idén om en regional kvinnodomstol på Balkan. Tanken är att skapa en plats för kvinnor att vittna om brott som begåtts mot dem under kriget. Arbetet går framåt och kvinnoorganisationer i de flesta delar av före detta Jugoslavien är delaktiga.

Women's Court – A Feminist Approach to Justice är ingen traditionell domstol som kan döma brottslingar till straff utan en alternativ plattform som fokuserar på dem som utsatts för brott, snarare än förövarna. Det är en process som får ta lång tid. Processen är lika viktig som målet: att hålla en regional tribunal 2014.

Behovet av Women's Court bottenar i ett missnöje med bristen på ansvarstagande hos makthavare i regionen.

Under 2012 har arbetet gått framåt, men vägen är långt ifrån spikrak. I Bosnien-Hercegovina har deltagare reagerat över avsaknaden av vittnesmål från kvinnor i de serbiska entiteterna av landet. I Kosovo har kvinnorörelsen valt att fokusera på officiella processer inom EULEX, EU:s rättsstatsinsats i Kosovo, som har möjlighet att döma förövare.

Redo att vittna

I Makedonien, Montenegro och Serbien har utbildning och medvetandehöjande aktiviteter ägt rum under året, och ett stort antal kvinnor är redo att vittna i tribunalen. Även i Kroatien och Slovenien går processen stadigt framåt.

Women's Court får finansiellt stöd av Kvinna till Kvinna, som möjliggjorts genom bidrag från Sida och Folke Bernadotteakademien.

Women's Court har även flera andra givare.

Lena Ag, Annika Flensburg, Dona Hariri, anställda på Kvinna till Kvinna, tillsammans med artisten Loreen och Pervana Mammadova, aktiv i YUVA Feminist Group in Azerbajdzjan.

Genomslag i media

2012 syntes Kvinna till Kvinna i media i många sammanhang, bland annat som experter i tv om DR Kongo och Egypten. Kvinna till Kvinna lyckades även väcka debatt om kvinnors situation i Azerbajdzjan genom samarbetet med slagervinnaren Loreen.

Europas uppmärksamhet riktades i maj mot Eurovision Song Contest i Azerbajdzjan – ett land där barnäktenskap är en realitet för många flickor, och där kvinnors rättigheter står lågt i kurs. Kvinna till Kvinna tog tillfället i akt och bjöd in Loreen, Sveriges representant i tävlingen, till ett möte med en av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer, YUVA Feminist Group in Azerbajdzjan. En av aktivisterna i organisationen, Pervana Mammadova, uttryckte en stor glädje över mötet.

– Jag har aldrig tidigare sett ett så stort intresse för kvinnors situation i Azerbajdzjan, sade Pervana Mammadova.

Debattartikel om mineraler

På grund av det upptrappade våldet i DR Kongo skrev Kvinna till Kvinna tillsammans med Margot Wallström en debattartikel i Dagens Nyheter om kvinnornas situation. Där krävdes att handeln med de så kallade konfliktmineralerna måste upphöra. Kvinna till Kvinna höll även föreläsningar om DR Kongo samt genom-

förde en manifestation tillsammans med andra organisationer. Politiker i Sverige och EU uppmanades att ta större ansvar för att få ett slut på konflikterna i regionen.

Kännedomen om DR Kongo gjorde att Kvinna till Kvinna tillfrågades som expert i media vid ett flertal tillfällen. Bland annat medverkade Kvinna till Kvinna i Aktuellt och Ekot.

Studie om hinder för kvinnor

Under hösten lanserades rapporten Equal Power – Lasting Peace i både Stockholm och Bryssel. Rapporten fick bland annat uppmärksamhet i SVT, som bjöd in både Lena Ag och fredsförhandlare Monica McWilliams för kommentarer, på EU-parlamentets hemsida, i tidningen Omvärlden samt i SR Studio Ett.

Antal mediainslag 2012: 327
varav debattartiklar: 14

5 KONFLIKTER DÄR KVINNOR HÅLLS UTANFÖR FREDSPROCESSEN

TEXT: FRIDA GÖTFELSKOG OCH AXEL SALOMONSSON

Våld, maktstrukturer, korruption, hot och smutskastning är metoder som används för att utestänga kvinnor från fredsprocesser. Kvinnor utgör mindre än en tiondel av delegaterna i fredsförhandlingar – trots att en fredsprocess där halva befolkningen exkluderas blir mindre stabil. Vi publicerar här en sammanställning av kvinnornas roll i de fem fredsprocesser som utgör grunden för analysartikeln på följande uppslag.

DEN KONGOKESISKA REPUBLIKEN KONGO

En fredsprocess som påbörjades 2002 resulterade till slut i ett 18-årigt fredsavtal. På grund av att kvinnor inte var tillräckligt representerade i fredsprocessen blev kvinnors behov inte tillräckligt uttryckta. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen.

BOSNIEN OCH HERCEGOVINA

En fredsprocess som påbörjades 1995 resulterade till slut i ett 10-årigt fredsavtal. På grund av att kvinnor inte var tillräckligt representerade i fredsprocessen blev kvinnors behov inte tillräckligt uttryckta. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen.

ARMENIEN OCH AZERBAJDZJAN

En fredsprocess som påbörjades 2005 resulterade till slut i ett 10-årigt fredsavtal. På grund av att kvinnor inte var tillräckligt representerade i fredsprocessen blev kvinnors behov inte tillräckligt uttryckta. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen.

IRAK

En fredsprocess som påbörjades 2003 resulterade till slut i ett 10-årigt fredsavtal. På grund av att kvinnor inte var tillräckligt representerade i fredsprocessen blev kvinnors behov inte tillräckligt uttryckta. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen.

LIBERIEN

En fredsprocess som påbörjades 2003 resulterade till slut i ett 10-årigt fredsavtal. På grund av att kvinnor inte var tillräckligt representerade i fredsprocessen blev kvinnors behov inte tillräckligt uttryckta. Detta ledde till att kvinnor inte blev tillräckligt involverade i fredsprocessen.

Sverige har missat målet i Afghanistan

Trots löften om att skydda och stärka kvinnors rättigheter i Afghanistan har säkerhetssituationen snarare förändrats till det sämre. Det visar rapporten *Missing the Target*.

Rapporten, som tagits fram av Kvinna till Kvinna, Operation 1325 och Svenska Afghanistankommittén, granskar Sveriges insatser i Afghanistan utanifrån ett kvinnoperspektiv. Den innehåller bland annat rekommendationer om vad som bör göras för att målen som regeringen satt upp ska nås.

Lanseringen av *Missing the Target* skedde på en konferens som de tre organisationerna arrangerade i Stockholm i november.

Kaos i hemlandet

Mahbouba Seraj, ordförande för Afghan Women's Network, var en av deltagarna på konferensen. Hon återvände till Afghanistan 2003 efter att ha bott 26 år utomlands. Att komma till Kabul var chockartat – hon mötte en stad söndertrasad av krig, där kvinnors rättigheter presats tillbaka markant.

Krav till biståndsministern

För att skapa ännu mer debatt i frågan skrev Kvinna till Kvinna, Svenska Afghanistankommittén och Operation 1325 en debattartikel i Expressen. Där riktades krav till biståndsminister Gunilla Carlsson på att biståndet till Afghanistan måste villkoras. Hon svarade att *Missing the Target* är "ett mycket viktigt inlägg om det svenska engagemanget i Afghanistan".

Etableringsplaner

Kvinna till Kvinna genomförde under 2012 en skrivbordsstudie kring förutsättningar och möjligheter att inleda arbete i Afghanistan.

Kvinna till Kvinna rapport *Equal Power – Lasting Peace* gav upphov till en rad artiklar, bland annat i *OmVärldens* decembernummer.

Debattartikel om DR Kongo i Dagens Nyheter den 30 juli.

Följare på Facebook: 8 446 (2011: 6 819, 2010: 3 427)

Följare på Twitter: 3 107 (2011: 1 348, 2010: 688)

Ökad närvaro i sociala medier

Sociala medier har under 2012 fortsatt att vara en viktig kanal för att nå ut till politiker, journalister och allmänhet. Mest uppskattning i Facebook-flödet fick inlägget Grattis Loreen som 370 personer "gillade". Kvinna till Kvinna ville med inlägget rikta ett grattis till Loreen för segern i Eurovision Song Contest och tacka henne för att hon tog tillfället i akt att lyfta situationen för kvinnors rättigheter i Azerbajdzjan.

Ett annat populärt inlägg handlade om Kvinna till Kvinna personal som sprang Tjejmilen för kvinnor i krig. Det gillades av 338 personer!

Surfa in på www.kvinnatillkvinna.se

Ny hemsida

I början av december lanserade Kvinna till Kvinna en ny hemsida. Målet med den nya sajten är att få en mer effektiv digital kommunikation och att förenkla arbetet med webben inom organisationen. Tydligare struktur och mer renodlat innehåll ska göra det lättare för Kvinna till Kvinna digitala besökare att hitta den information de söker.

Erik Hedin och webbyrån Vinnovera har pro bono stått för design respektive byggandet av den nya sajten.

Kvinnorättsaktivisterna Mahbouba Seraj och Jamila Omar från Afghanistan deltog vid lanseringen av rapporten *Missing the Target*.

Under året har filmen Six Days om kvinnorättsaktivister i Irak, Liberia och Södra Kaukasien spelats in. Six Days lanseras under 2013 och är en del av projektet Women and Conflict Resolution. En antologi på samma tema har också tagits fram, liksom publikationen Peace journalism.

Professor Monica McWilliams från Nordirland medverkade på Kvinna till Kvinnas konferens i Bryssel.

Hinder för kvinnors deltagande i fredsprocesser var huvudtemat när Kvinna till Kvinna presenterade rapporten Equal Power – Lasting Peace på en EU-konferens i Bryssel i oktober 2012.

Årets projekt: Equal Power

»»» Jag känner igen mig på varenda sida i rapporten Equal Power – Lasting Peace.

Monica McWilliams, fredsförhandlare och professor från Nordirland.

Smutskastning, hot och korrupcion hindrar kvinnor i konflikttrabbade regioner från att delta i fredsprocesser på lika villkor som män. Det visar Kvinna till Kvinnas rapport Equal Power – Lasting Peace, kärnan i projektet Women and Conflict Resolution.

Equal Power – Lasting Peace bygger på intervjuer med 79 kvinnor i Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Irak, DR Kongo och Liberia. Trots att länderna och konflikterna skiljer sig åt är mönstren slående lika. Hinder som kvinnor möter är bland annat smutskastning, hot, våld och korrupcion. I samtliga regioner spelar kvinnor och kvinnoorganisationer en viktig roll när det gäller att lösa konflikter på lokal

nivå. Men när det är dags för formella beslut om fred och återuppbyggnad stängs dörrarna. Det går tvärs emot FN:s säkerhetsråds resolution 1325 som framhåller att kvinnor måste delta på samma villkor som män om freden ska bli hållbar.

- Fredsprocesser som utestänger halva befolkningen är ofullkomliga. Det handlar inte bara om att kvinnors behov och erfarenheter osynliggörs utan också om att freden

– Lasting Peace

förankras sämre, säger Lena Ag, generalsekreterare, Kvinna till Kvinna.

I oktober presenterades rapporten vid en konferens i Europaparlamentet. En av talarna var professor Monica McWilliams med erfarenhet av fredsförhandlingar på Nordirland. Cirka 120 deltagare, bland andra EU- och Nato-tjänstemän, politiker och freds- och kvinnorrättsaktivister, tog del av och diskuterade rapporten.

På plats i Genève och Istanbul

Inom projektet Women and Conflict Resolution ingick flera andra komponenter. Kvinna till Kvinna arrangerade ett rundabordsamtal i Genève om kvinnors medverkan i fredsförhandlingar. I samtalet deltog fredsförhandlare, medlare, experter på kvinnor, fred och säkerhet samt kvinnor från det civila samhället. Kvinna till Kvinna stod också värd för två

seminarier om kvinnor i konflikter på Association for Women's Rights in Development, AWID, i Istanbul. Dessutom ordnades utbildningar för kvinnor i Georgien, Abchazien, Bosnien-Hercegovina och Egypten på teman som sociala medier och påverkan, fredsförhandlingar och konstitutionsförändring.

Trespråkig kampanj på nätet

Tre nya hemsidor kring kvinnors rätt till lika deltagande i fredsarbete lanserades, på arabiska, engelska och ryska. De fungerar som kunskapsbanker och nyhetssajter. En animerad film på de tre språken togs också fram – No Women No Lasting Peace.

Besök www.equalpowerlastingpeace.org

Projektet Women and Conflict Resolution genomfördes av Kvinna till Kvinna och finansierades av EU-kommissionen.

INSPIRERANDE MÖTEN

Utbyten mellan olika konfliktregioner stärker de organisationer som Kvinna till Kvinna samarbetar med. Inom ramen för projektet Women and Conflict Resolution genomfördes flera utbyten.

IRAK I juni besökte aktivister från Bosnien-Hercegovina kvinnoorganisationer i Irak. Utbytet ägde rum i Erbil i regionen Kurdistan och fokuserade på våld mot kvinnor i postkonfliktområden. En slutsats som deltagarna drog var vikten av att kvinnor ser förbi sina olikheter under konflikten och arbetar tillsammans.

SÖDRA KAUKASIEN Unga aktivister från Bosnien-Hercegovina och Libanon besökte kvinnoorganisationer i Södra Kaukasien i oktober. På bilden ser vi Aynur Mammadova och Dragana Petric. Mellan dem skymtar Pervin Mamedova.

” Att alla dessa kvinnor delar samma kamp och möter samma utmaningar gör mig övertygad om att jag är på rätt spår, och det ger mig styrka att fortsätta kämpa.

Minja Damjanovic, aktivist från Bosnien-Hercegovina, deltog i utbytet med Södra Kaukasien.

LIBERIA I februari befann sig aktivister från Georgien, Armenien och Azerbajdzjan i Liberia för att utbyta erfarenheter med liberianska aktivister. Diskussionerna ledde till ett antal konkreta projektförslag som vidareutvecklades när aktivisterna från Södra Kaukasien återvände hem.

Debatt i Almedalen mellan Marwa Sharafeldin, egyptisk aktivist och forskare, Hana Al-Khamri, journalist från Yemen, biståndsminister Gunilla Carlsson och Fredrik Ugglå från svenska ambassaden i Kairo. Modererade gjorde Annika Flensburg, pressekreterare på Kvinna till Kvinna (längst till vänster).

Fredskämpar i Almedalen

Den stora satsningen på politikerveckan i Almedalen slog väl ut för Kvinna till Kvinna. Seminarierna var välbesökta och kampanjen Kärleksbomba! engagerade många.

För att uppmärksamma frågan om kvinnors säkerhet bjöd Kvinna till Kvinna in den liberianska kvinnorrättskampen och folkrättsexperten Lois Bruthus, till vardags Liberias ambassadör i Sydafrika. Hon deltog i ett seminarium om vägen till fred i Liberia samt i ett om hur straffrihet vid sexuellt våld i konflikt kan motarbetas.

Lagar räcker inte

Att ha en bra lagstiftning och ett fungerande rättsväsende är viktigt för att få ett slut på sexuellt våld i krig – bland annat genom sin avskräckande funktion, enligt Lois Bruthus. Men det räcker inte

med lagstiftning. En insikt som hon bär med sig från Liberiakonflikten är att det krävs många olika åtgärder.

– Det näst viktigaste är utbildning, för våld mot kvinnor är tabu. Trots att våldet alltid har existerat omges det av tystnad.

Livet efter den arabiska våren

Kvinnors problem i arabländerna lyftes genom seminarier på Säkerhetspolitiskt sommartorg. Där arrangerade Kvinna till Kvinna tillsammans med Sida och Amnesty seminariet The Arab Spring – backlash for women?

Kvinna till Kvinna arrangerade även ett seminarium tillsammans med Försvarsmakten med titeln Män som krigare, kvinnor som offer – vad är mänsklig säkerhet?

Lois Bruthus var under inbördeskriget i Liberia en viktig fredsaktör. Hon deltog på flera seminarier som Kvinna till Kvinna arrangerade i Almedalen.

Kvinna till Kvinnas praktikant Moa Richter designade kampanjen Kärleksbomba!

Succé för kärleksbrev

På temat Kärleksbomba! kunde besökare i Almedalen skicka kärlekshälsningar till kvinnorättsaktivister i konfliktområden.

Kvinna till Kvinnas tält på Donnersgatan fick många besökare att stanna till och engagera sig i kampanjen Kärleksbomba!

Rent praktiskt går kärleksbombandet ut på att skriva brev och fotografera sig själv i en kärleksram.

– I till exempel Egypten börjar aktivister inom kvinnorörelsen bli rejält trötta. Därför är det viktigt att de får känna att de ingår i ett större sammanhang. Med kärleksbomбакampanjen försöker vi stödja dem på ett lätttsamt sätt, säger Christina Hagner, kommunikationschef på Kvinna till Kvinna.

En kampanj som växer

Kärleksbomba! levde vidare efter Almedalen. Kampanjen användes på MR-dagarna i Göteborg där Kvinna till Kvinna även arrangerade ett seminarium: Var är brudarna? Där presenterades rapporten Equal Power – Lasting Peace om hinder för kvinnors deltagande i fredsförhandlingar.

Kärleksbomba! användes även i slutet av året för att stötta kvinnorättskampar i Palestina och Israel.

Kärleksbomba! fick uppmärksamhet i Expressen.

Pelagie Ebeka Mujangi från DR Kongo diskuterade hinder för kvinnors deltagande på en ITP-kurs i Colombia.

Resolution 1325 på djupet

En internationell utbildning om FNs säkerhetsråds resolution 1325 arrangerades under 2012 i Sverige och Colombia.

Kvinna till Kvinna har tillsammans med Indevelop, en svensk konsultfirma med erfarenhet av utvecklingssamarbete, fått i uppdrag av Sida att anordna ett internationellt utbildningsprogram, så kallat ITP, om FNs säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Utbildningsprogrammet har två delar: MENA-programmet (Mellanöstern och Nordafrika) och det Globala programmet.

I oktober arrangerades MENA-programmet i Sverige. Deltog gjorde personer från civilsamhälle, myndigheter och media i Irak, Palestina, Libanon, Yemen och Libyen.

En av deltagarna var Parween Ameen från Irak. Till vardags är hon aktiv i

Baghdad Women's Association. För henne kändes det som en självklarhet att delta och lära sig mer om resolution 1325.

– Förutom ett utökat socialt nätverk och ny kännedom om effektiva arbetsmetoder så har utbildningen gett mig en bredare uppfattning om orsaker till konfliktbeteenden, nya perspektiv på innebörden av jämställdhet och en djupare förståelse för vikten av kvinnligt politiskt deltagande.

Globalt möte i Colombia

Det Globala ITP-programmet hade under 2012 ett utbildningstillfälle i Medellín, Colombia. Deltagarna kom från Liberia, DR Kongo, Sydsudan, Georgien och Colombia. Under ett av utbildningspassen diskuterades hinder för kvinnors deltagande utifrån Kvinna till Kvinnas rapport Equal Power – Lasting Peace.

BLOGG OM PRAKTIK Två sjuksköterskestudenter, Cecilia Ericsson och Marlene Ögren, har under året praktiserat hos Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation Avangard i Gali, Abchazien. Under sina veckor med Avangard bloggade de om sina erfarenheter på Kvinna till Kvinnas blogg. Bilden visar när en ung gravid kvinna får information och rådgivning av gynekolog Dr Anetta Caava genom Avangard. Blogginläggen finns att läsa på vipa.kvinnatillkvinna.se (under etiketten Abchazien). Foto: Cecilia Ericsson och Marlene Ögren/Röda Korsets Högskola

90 18 00-3

Konto för seriös insamling

Kvinna till Kvinna har ett 90-konto, vilket är ett plusgiro/bankgiro som börjar med siffran 90. Kontot garanterar att insamlingen bedrivs seriöst. Svensk Insamlingskontroll bevakar att alla innehavare av 90-konton använder sina insamlade medel på ett korrekt sätt. Kvinna till Kvinna är medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd, FRII, som arbetar för etiska och professionella insamlingar i Sverige.

Kvinna till Kvinna säljer Gåvokort på hemsidan. Dessa två är tecknade av serieskaparen Nina Hemmingsson.

Julkampanjen 2012 drog in 176 000 kronor. Det var en ökning på 30 procent från 2011.

Bloggkampanjen Dubbelpepp fick draghjälp av kända bloggare som Kakan Hermansson och Elsa Billgren. Kampanjen startade i december och hann dra in nära 31 000 kronor innan årets slut.

Peppande kampanjarbete

Insamlingsverksamheten slog rekord under 2012. Den största delen av resultatet var utdelningen från Svenska PostkodLotteriet på sju miljoner kronor.

Insamlingen för 2012 blev rekordhöga 8,6 miljoner kronor. Den största delen av resultatet var utdelningen från Svenska PostkodLotteriet på sju miljoner kronor. Men även gåvorna från Kvinna till Kvinna-vännerna, som skänker pengar via autogiro, ökade stort. Årets julkampanj gick också bra, liksom bloggkampanjen Dubbelpepp.

Kvinna till Kvinna-vänner

Under 2012 ökade både antalet Kvinna till Kvinna-vänner och gåvorna från dem, bland annat tack vare en ringkampanj under hösten. Att ha många regelbundna givare är oerhört

viktigt då det skapar trygghet och gör det lättare att planera verksamheten.

Nya gåvokort

Kvinna till Kvinna tog fram nya gåvokort under året, som ska passa till olika slags personer och syften. Med de nya gåvokorten kan man gratulera, hedra eller uppvakta någon med en gåva till Kvinna till Kvinna. Gåvokorten finns att beställa på hemsidan.

Serieskaparen Nina Hemmingsson är en av de personer som har valt att stödja Kvinna till Kvinna genom att bidra med två bilder.

– Att få stödja Kvinna till Kvinna med bilderna är väldigt roligt och en ära, säger Nina Hemmingsson.

Insamling på kvinnodagen

På internationella kvinnodagen 8 mars var Kvinna till Kvinnas frivilliga informatörer och personal ute på gatorna och hade bössinsamling, en tradition sedan tre år tillbaka.

Mor till Mor-kampanj

I samband med Mors dag lanserades en Mor till Mor-kampanj där den som ville kunde skicka Mors dag-sms och därigenom skänka 50 kronor, samt beställa gåvogram att ge bort. Kampanjen kommer även att genomföras 2013.

Julkampanj med rim

Årets julkampanj var mycket uppskattad. Tre julklappar med olika teman – fred, mötesplatser och makt över kroppen – hade tagits fram. Själva klappen bestod av en liten ask med ett julrim på locket. Kampanjen gav 176 000 kronor, vilket var en ökning på 30 procent från 2011. Drygt 150 julklappar beställdes. ”Fred på jorden” var den julklapp som gick bäst.

Utöver julklapparna så uppgick julgåvor från företag och organisationer till nästan 30 000 kronor.

Bloggkampanjen Dubbelpepp

I samarbete med reklambyrån Garbergs och produktionsbyrån B-reel lanserade Kvinna till Kvinna i december en bloggkampanj vid

Nina Hemmingsson stöder Kvinna till Kvinna.

Foto: Kalle Larsson

namn Dubbelpepp. Den började med att fyra kända bloggare – Sandra Beijer, Elsa Billgren, Kakan Hermansson och Sanna Lundell – skrev varsitt inlägg på ett tema som skulle peppa tjejer. Samtidigt kunde läsarna stödja kvinnor i världen genom att skänka tio kronor via sms för att kunna läsa ett inlägg. Kampanjen gick utmärkt och flera kända och okända bloggare ville ansluta sig.

Totalt lades 22 bloggtexter upp på kampanjsidan och över 30 000 kronor skänktes. Kampanjen spreds och omtalades på bloggar och i sociala medier.

Andra finansieringskällor

Kvinna till Kvinna arbetar aktivt för att bredda finansieringsbasen. Under året fick verksamheten generösa bidrag från Sida, Norska utrikesdepartementet, FLOW, Hivos, Radiohjälp, Svenska Institutet, Folke Bernadotte-akademien, Europeiska kommissionen och Forum Syd.

SÅ LÅNGT RÄCKER EN GÅVA

150 kr

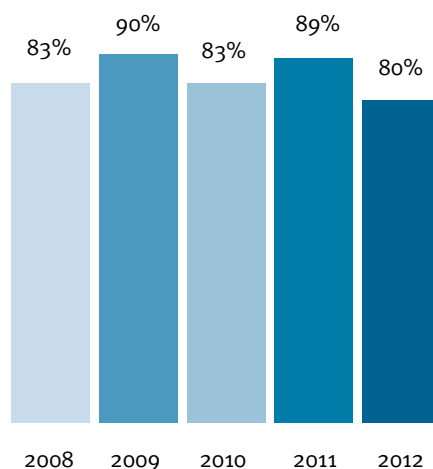
Ett radioprogram som informerar om våld i hemmet kan produceras i Liberia.

500 kr

15 unga kvinnor i Serbien kan delta i en serie workshops som leder till ökad medvetenhet om kvinnors rättigheter, genus och jämställdhet.

850 kr

Betalar domstolsavgift och advokat för en kvinna som väckt åtal i shariadomstolen i Gaza.

Andel av Kvinna till Kvinnas totala intäkter som går direkt till verksamhet/ändamål, enligt Svensk Insamlingskontrollens kriterier.

Faktablad att ladda ned

Nu finns det faktablad om frågor som Kvinna till Kvinna arbetar med. De kan beställas eller laddas ned på Kvinna till Kvinnas hemsida. Exempel på teman är ”Kvinnors säkerhet ignoreras” och ”Sexuellt våld som vapen”.

Praktisk liten folder

Kvinna till Kvinnas verksamhet finns nu sammanfattad i en fin liten folder. Broschyren finns på både svenska och engelska.

Säkerhet i fyra år till

Kvinna till Kvinnas arbete kring säkerhet har fått fortsatt stöd i fyra år från holländska staten. Projektet, som går under namnet WOLF, Women's Organisations for Leadership and Fundamental Rights, fokuserar på kvinnors deltagande och kvinnorrättsaktivisters säkerhet. De länder och regioner som berörs är DR Kongo, Södra Kaukasien, Israel och Palestina, Västra Balkan samt Liberia.

Manifestation för DR Kongo

På tredje advent arrangerade Kvinna till Kvinna, Diakonia och PMU en konsert i Norrmalmsskyrkan, Stockholm, för att visa solidaritet med befolkningen i det konflikthärjade DR Kongo. Flera tal hölls, bland annat av Kvinna till Kvinnas generalsekreterare Lena Ag samt Margot Wallström, tidigare FN:s särskilda sändebud mot sexuellt våld i väpnade konflikter. Musik framfördes av Anna Eklund-Tarantino och Zifa. Konserten blev inledningen till en namnsamling med syfte att påverka Sveriges regering att agera för ett slut på kriget i DR Kongo.

Mikael "Zifa" Eriksson med musiker i en gala för DR Kongo. Foto: Anders Kronborg, Kronborg Bild

Frivilliga insatser är guld värda

Kvinna till Kvinnas ideella informatörer blir fler och fler. Nytt för 2012 var att alla som ska informera om verksamheten går en utbildning. ”Det är viktigt, så att informatörerna känner sig trygga i rollen”, säger Dona Hariri, samordnare.

En gång i månaden träffas kvinnor som engagerar sig i Kvinna till Kvinna på frivillig basis på huvudkontoret i Stockholm. Träffarna har under 2012 samlat i genomsnitt 18 personer per tillfälle, ett klart uppsving från tidigare år. Totalt finns det 50 informatörer i Stockholmsregionen. När Dona Hariri började som samordnare för informatörgruppen 2011 kom i genomsnitt fem personer per träff.

– Informatörerna är en central del av vår verksamhet. De håller föredrag om oss, visar filmen Kvinnornas krig, står vid bokbord och spelar stor roll för våra insamlingar, berättar hon.

Det finns även en liten informatörsgroup i Skåne.

Utbildning för alla

Under året har utbildning för informatörerna blivit obligatorisk.

– De måste vara trygga med materialet de presenterar. Därför har vi infört en utbildningsdag som vi erbjuder en gång per år. Vi har dessutom en utbildningskväll per halvår.

Efterfrågan på informationsinsatser från Kvinna till Kvinna

ökar och informatörgruppen i Skåne har under 2012 blivit inbjudna till flera evenemang där de gjort värdefulla insatser.

– Vi får förfrågningar från hela landet att komma och delta på olika aktiviteter. Det är därför glädjande att vi tagit de första stegen för att starta en informatörsgroup även i Göteborg, säger Dona Hariri.

En Facebook-grupp för informatörerna har under året startats för att underlätta kommunikationen.

Hjälp på kontoret

Utöver informatörgruppen finns även en frivilliggrupp som samlas på huvudkontoret cirka sex gånger per år. De hjälper till att packa nyhets- och insamlingsbrev. Under 2012 bestod gruppen av ett tiotal personer och de gjorde en mycket uppskattad insats.

HUR ENGAGERAR JAG MIG?

Gå in på Kvinna till Kvinnas hemsida och klicka på ”Engagera dig”.

Cilla Månsson och Liberta Mehmedi är med i informatörgruppen. Under året har de bland annat bemannat ett informationsbord på ABF-huset i Stockholm.

Sofie Canderyd, en av årets praktikanter.

Rekordmånga praktikanter

Antalet praktikanter på Kvinna till Kvinnas kontor i Stockholm var större än någonsin under 2012. Åtta personer gjorde praktik, de flesta ett halvår. En av dem var Sofie Canderyd:

– Praktiken har varit en spännande och rolig tid med mycket nya intryck. Jag har fått inblick i hur en organisation bedrivs och fått testa på olika arbetsuppgifter.

Samarbete med forskare

Kvinna till Kvinna har under 2012 närat sig forskarvärlden och inlett samarbeten med både enskilda forskare och institut, till exempel Sipri. För att utveckla och konkretisera hur samarbeten mellan forskare och civilsamhällets organisationer kan se ut anordnade Kvinna till Kvinna tillsammans med Folke Bernadotteakademien ett rundabordsamtal i november. Syftet med mötet var att få dessa skilda världar att närma sig varandra, dela kunskap och få en gemensam plattform.

– Vi börjar bli inbjudna till forskarseminarier utifrån vår egen kapacitet. Vi ses som en samtalspartner bland rapportsskrivare och vi uppmärksammar dem på vikten av ett genusperspektiv. Att vi kopplar våra argument till forskningsrön stärker oss, och vi blir trovärdiga som experter, säger Lovisa Strand, projektledare för forskningsarbetet på Kvinna till Kvinna.

Delar av Kvinna till Kvinnas styrelse. Stående från vänster: Lennart Lindgren, Sara Olsson, Viola Furubjelke, Maria Appelblom, Jesper Hansén. Sittande från vänster: Clara Mannheimer, Birgit Hansson och Marianne Laxén.

Styrelsens ordförande Birgit Hansson:

” Sedan två år tillbaka är jag ordförande för Kvinna till Kvinnas styrelse och jag är mycket stolt över mitt uppdrag. Kvinna till Kvinna gör ett viktigt arbete för kvinnors rättigheter och för kvinnors deltagande i fredsförhandlingar. Under året såg jag prov på detta såväl vid Kvinna till Kvinnas konferens Equal Power – Lasting Peace i Europaparlamentet, liksom ute bland de kvinnoorganisationer som Kvinna till Kvinna ger stöd till.

I årsskiftet 2011–2012 besökte jag Montenegro. Där deltog jag i en ledarutbildning för kvinnor. Vårt engagemang på Balkan sträcker sig 20 år bakåt i tiden, och de ledargestalter som fanns då kommer att behöva välkomna en ny generation kvinnor.

Nuvarande och kommande ledare möttes under seminariet och var och en kan förstå att det finns många utmaningar i ledarskiftet! Jag blev själv mycket varmt mottagen och kunde dessutom ge ett och annat bidrag.

Det är fantastiskt att få leda en styrelse för en stiftelse som jobbar så brett med kvinnors fredsarbete, för det är tydligt att kvinnors kroppar och fred är sammanlänkade. Att äga sin kropp och sig själv är grundläggande för demokrati och frihet – för såväl män som kvinnor.

MEDLEMMAR I STYRELSEN

Ordinarie:

Birgit Hansson, ordförande
 Mari Mörth, vice ordförande
 Lennart Lindgren, sekreterare
 Viola Furubjelke
 Marianne Laxén
 Clara Mannheimer
 Sara Olsson

Ersättare:

Petra Tötterman Andorff
 Maria Appelblom
 Jesper Hansén
 Lars Jalmert

Kvinna till Kvinna

ÅRSREDOVISNING 2012

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Verksamhet

Kvinna till Kvinna arbetar utan att fästa avseende vid religiös, politisk, nationell eller etnisk tillhörighet. Dessa krav gäller också Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisationer. Kvinna till Kvinna:s instiftade ändamål är:

- att genomföra projekt i krigs- och konfliktområden som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/eller fysiska hälsa eller medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggnaden av ett demokratiskt civilt samhälle.
- att främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.
- att föra ut fakta och information kring krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.

Vision

Kvinna till Kvinna:s vision är en värld där hållbar och rättvis fred råder, byggd på jämställdhet, mänskliga rättigheter och demokrati – det vill säga en positiv fred. En värld där vi hanterar konflikter med civila ickemiltära medel, där kvinnor har makt över beslut och är aktörer i konflikthantering och samhällsutvecklingen så att fred utformas som gagnar alla människor. I ett fredligt och rättvist samhälle lever kvinnor fritt från hot, rädsla och exploatering, deras mänskliga rättigheter respekteras och deras sociala, ekonomiska och politiska möjligheter är jämställda med mäns.

Mål

Kvinna till Kvinna stärker kvinnor i krig och konflikter för att kvinnors makt och inflytande ska öka. En av grundpelarna i vår verksamhet är att människor som drabbas av väpnade konflikter själva bäst vet vilka behov som finns i samhället. Civilbefolkningen bör därför inneha makten att besluta om sin egen framtid. Kvinnor utgör en stor del av det civila samhället i områden som drabbas av krig och konflikter. Vi samarbetar därför med kvinnoorganisationer som har verksamhet i olika faser av väpnade konflikter.

Kvinna till Kvinna arbetar långsiktigt med anställda på plats i konfliktområden och dessa har regelbunden kontakt med samarbetsorganisationerna.

Att sprida information och skapa opinion är viktigt i vår verksamhet. I kommunikationsarbetet är målsättningen att öka medvetenhet och kunskap, såväl i Sverige som internationellt, om krigets effekter på kvinnor och vikten av kvinnors deltagande för en fredlig och demokratisk utveckling. Vår kommunikation bygger till största del på information från personal och samarbetsorganisationer i konfliktområden. Det innebär att våra kommunikationsinsatser baseras på hög trovärdighet, närvaro och kompetens.

Kvinna till Kvinna:s övergripande mål för främjande av studier och forskning är att öka kunskapen om hur krig och väpnade konflikter påverkar kvinnors villkor och roller i

samhället, samt om betydelsen av kvinnors deltagande i fredsprocesser.

För att uppnå målet skall Kvinna till Kvinna utveckla organisationens expertroll genom att komplettera de erfarenheter och den kunskap som redan finns, både inom organisationen och i de organisationer Kvinna till Kvinna samarbetar med, med relevanta forskningsresultat.

Kvinna till Kvinna ska samarbeta med relevanta forskare och forskningsinstitut. Syftet är både att påvisa forskningsluckor och att öka genusmedvetenheten.

Samarbetsorganisationernas kunskap är i detta sammanhang en viktig källa till information och Kvinna till Kvinna ska hitta metoder för insamling, arkivering och spridning av deras kunskap. Syftet är att samarbetsorganisationernas kunskap ska kunna användas som källmaterial, både av dem själva, av Kvinna till Kvinna och av forskare.

Styrelse

Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna är instiftad av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), svenska sektionen. Styrelsen utses vart fjärde år av IKFF (6 ledamöter) och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen (1 ledamot). Den nuvarande styrelsen tillträdde 1/5 2011.

Styrning, ledning och kontroll

Kvinna till Kvinna:s styrelse består av 7 ordinarie ledamöter och 4 ersättare.

Lars Jalmert invaldes som ersättare 20 juni. Petra Tötterman Andorff har bött utomlands hela året.

Under året har sju styrelsemöten hållits. Det planerade åttonde fick ställas in pga snöstorm och vissa beslut fattades då per capsulam, i enlighet med arbetsordningen.

STYRELSEMEDLEMMAR	NÄRVARO
Birgit Hansson, ordförande	6
Mari Mörth, vice ordförande	5
Viola Furubjelke	6
Marianne Laxén	7
Lennart Lindgren	6
Clara Mannheimer	4
Sara Olsson	7
Petra Tötterman Andorff, ersättare	0
Maria Appelblom, ersättare	6
Jesper Hansén, ersättare	5
Lars Jalmert, ersättare	1

Styrelsens arbetsordning och årsplan utvärderas och stäms av årligen. Syftet med arbetsordningen är att ange rutiner för hur styrelsens arbete ska fungera, att föreskriva arbets- och ansvarsfördelning mellan styrelsens ledamöter och att klargöra skiljelinjen mellan styrelsens och kansliets ansvar. Arbetsordningen slår bland annat fast ansvaret för organisationens långsiktiga strategiska arbete liksom riktlinjer och utvärderingar, fastläggande av styr- och kontrollsystem och system för medelshantering och förvaltning.

I arbetsordningen finns sedan tidigare beslut om att organisationen tillämpar ett delat ledarskap, vilket innebär att generalsekreterare och kanslichef tillsammans ska driva Kvinna till Kvinna till Kvinna verksamhet.

Generalsekreterare och kanslichef har under året varit adjungerade till styrelsen.

Under året beslöt styrelsen att från och med den 1 januari 2013 förändra ledningsstrukturen för Kvinna till Kvinna så att organisationen leds av en generalsekreterare.

En personalrepresentant med personlig ersättare är adjungerade till styrelsen.

Styrelsen har personalansvar gentemot ledningen och tillsätter och entledigar den. Arbetsordningen reglerar också frågor kring bokslut och budgetbeslut och att Kvinna till Kvinna revisor/revisorer skall närvara vid minst ett styrelsemöte per år. Så har också skett under 2012.

I årsplanen läggs fast vilka huvudfrågor som skall hanteras vid vilket ordinarie möte under verksamhetsåret. Styrelsen har utsett ett råd som på olika sätt bistår styrelsen.

Organisation

Kvinna till Kvinna bildades inledningsvis som ett nätverk av kvinnoorganisationer 1993. Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna bildades 1995. Kvinna till Kvinna roll är att ge ekonomiskt stöd och bistå med rådgivning och stöd i samarbetsorganisationernas utveckling.

Totalt 68 personer var anställda vid utgången av 2012 och korrigerat för tjänstledigheter, vikariat och tidsbegränsade uppdrag innebar det 62 heltidstjänster, 26 av dessa vid de regionala kontoren i Mellanöstern, Södra Kaukasien, Västra Balkan, Liberia och DR Kongo medan 36 fanns på huvudkontoret i Stockholm med samordning av stödet i krigs- och konfliktområden, kommunikation och insamling, arbetsledning och metodutveckling, personalfrågor och ekonomi.

Dessutom var 15 personer med varierande sysselsättningsgrad lokalt anställda vid våra regionala kontor.

Brett stöd från kvinno- och fredsrörelsen

Kvinna till Kvinna får stöd från ett stort antal svenska organisationer. Stödorganisationerna (se nedan) åtar sig att sprida information om verksamheten till sina medlemmar.

1,6 miljonerklubben

Centerkvinnorna

Farmaciförbundet

Feministiskt Initiativ

Fredrika Bremer-förbundet

HSO

Hem och Samhälle

Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet

Kristdemokratiska Kvinnoförbundet

Kristna Fredsrörelsen

Kvinnor för Fred

Kvinnor i Svenska Kyrkan

Liberale Kvinnor

LO

Miljöpartiet de Gröna

Moderatkvinnorna

Riksförbundet Internationella Föreningen för

Invandrarkvinnor

Riksorganisationen för Kvinnojourer i Sverige

Rädda Barnen

S-kvinnor

Socialistiska Partiets kvinnor

Soroptimisterna

Svenska FN-förbundet

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

Svenska Kvinnors Vänsterförbund

Svenska UNIFEM

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

TCO

Tidskriften Bang

Verdandi

Vänsterpartiets kvinnopolitiska utskott

Väsentliga händelser

Resultat och ställning

INSAMLING OCH GÅVOR

2010 blev Kvinna till Kvinna en av förmånstagarna till Svenska PostkodLotteriet och under 2012 erhöll Kvinna till Kvinna 7,0 miljoner kronor som insamlade medel.

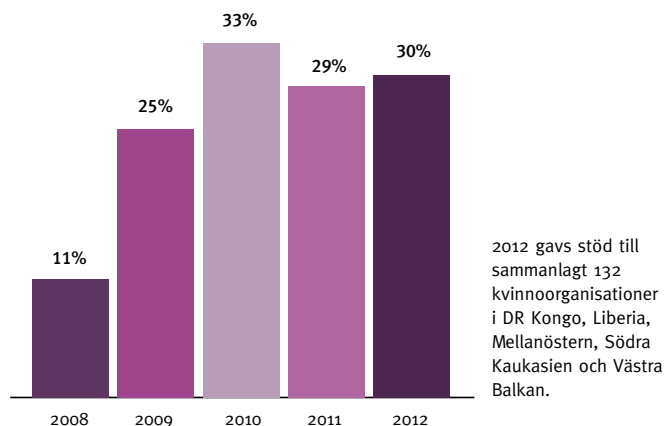
Totalt samlades 8,6 miljoner kronor in 2012. Av dessa och tidigare insamlade medel använde vi under 2012 8,4 miljoner kronor. 40% gick till samarbetsorganisationer och aktiviteter på våra fält, 30% användes till aktiviteter inom vårt påverkansarbete och 10% användes för att bygga upp vårt forskningsarbete.

ANSLAG OCH BIDRAG

Under året har arbetet med att bredda finansieringsbasen, framför allt för att reducera Sidaberoendet, fortsatt men trots detta minskade andelen något och orsaken till det var de nya anslagen (2011–2013/2015) för Irak och Liberia från Sida.

Det är svårt att snabbt matcha en stor ökning av Sidaanslag under ett par enskilda år med ökade anslag från andra givare, men arbetet med breddning fortsätter och andelen Sidamedel har minskat något under 2012.

Andel från andra källor än Sida

Verksamhetsområden

VERKSAMHET I KONFLIKTOMRÅDEN

I slutet av 2012 hade Kvinna till Kvinna personal vid totalt tio kontor i olika konfliktområden; Västra Balkan: Sarajevo, Pristina, Belgrad och Tirana; Mellanöstern: Erbil, Jerusalem och Amman; Södra Kaukasien: Tbilisi och på den afrikanska kontinenten Monrovia, Liberia och Bukavo, DR Kongo.

Utöver detta hade vi en medarbetare som arbetar med fokus på Makedonien och en med fokus på Egypten, dock utan etablerade lokala kontor.

Kontoren i Amman, Belgrad, Pristina, Sarajevo och Tbilisi är lokalt registrerade enheter med skyldighet att redovisa och betala lokala skatter. Övriga kontor är lokalt registrerade enligt där gällande regelverk för ickestatliga ideella organisationer.

Vår planerade etablering i Kairo har fått skjutas upp ytterligare då det fortfarande saknas ett legalt regelverk för att genomföra en lokal registrering.

KOMMUNIKATIONSARBETE

Under året har mycket arbete koncentrerats kring ett EU-finansierat projekt för Kvinnor och konfliktlösning vars övergripande mål är att främja kvinnors deltagande i fredsprocesser genom att bland annat grundläggande analysera existerande hinder för sådant deltagande. Rapporten Equal Power – Lasting Peace presenterades vid en högnivåkonferens i Europaparlamentet och websidor med samma namn har tagits fram på såväl arabiska som ryska och engelska.

I slutet på året lanserades rapporten Missing the target genom ett samarbete med Svenska Afghanistankommittén och Operation 1325 och det är den största studie som gjorts på Sveriges insatser inom FN-resolutionen 1325 i Afghanistan.

Övrigt

IDEELLT ARBETE

Kvinna till Kvinnas frivilligarbetare består dels av informatörer och dels av en kontorsgrupp och dessa träffas regelbundet på huvudkontoret i Stockholm. Totalt fanns det 2012 drygt 50 informatörer och ett 10-tal i kontorsgruppen.

Informatörerna har stor betydelse för att Kvinna till Kvinna syns vid olika publika evenemang. De håller föredrag, visar film, håller i bokbord och deltar vid bössinsamlingar.

Kontorsgruppen gör också en stor insats då de packar alla nyhets- och insamlingsbrev som går ut.

Efterfrågan på informationsinsatser från Kvinna till Kvinna ökar och obligatorisk utbildning för informatörerna har införts under året.

KVALITETSSÄKRINGSARBETE

Från och med 2009 lämnar Kvinna till Kvinna en separat kodrapport i enlighet med riktlinjerna i den av FRIIs (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd) medlemsorganisationer antagna Kvalitetskoden. Arbetet syftar till att öka transparens och öppenhet samt att stärka styrning och kontroll inom organisationerna. Kvalitetskoden är ett uttryck för vad som ses som god sed för verksamhet inom FRIIs medlemsorganisationer.

Kodrapporten för 2012 visar att Kvinna till Kvinna följer samtliga tillämpbara riktlinjer.

LOKALER

Under året fick Kvinna till Kvinna möjlighet att expandera på Slakthusplan och utökade sin förhyrda kontorsyta med ungefär 30 %. Extra arbetsplatser innebar inte bara bättre arbetsmiljö utan möjliggjorde också att det planerade praktikantprogrammet kunde introduceras och sedan hösten 2012 erbjuds praktik för 5-6 studenter per termin.

Uppfyllande av ändamålet

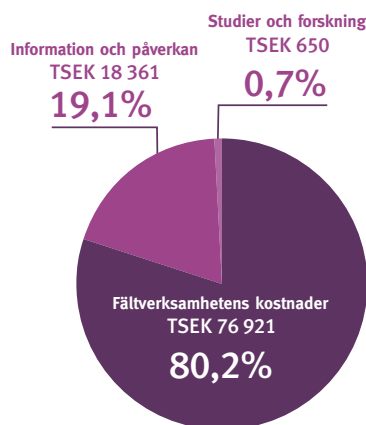
Kvinna till Kvinnas verksamhet har bedrivits enligt stadgarna, såväl stödet till kvinnoorganisationer i krigsdrabbade områden som det opinionsbildande arbetet.

Sedan mitten av 1993 har vi förmedlat konkret stöd till ett värde av 769,1 miljoner kronor. Av detta uppgår stödet för 2012 till 95,9 miljoner kronor.

För detaljerad ekonomisk redovisning, se följande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

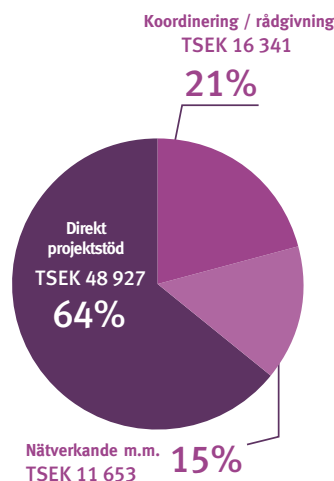
Verksamhetskostnader

TSEK 95 932

Fältverksamhetens kostnader

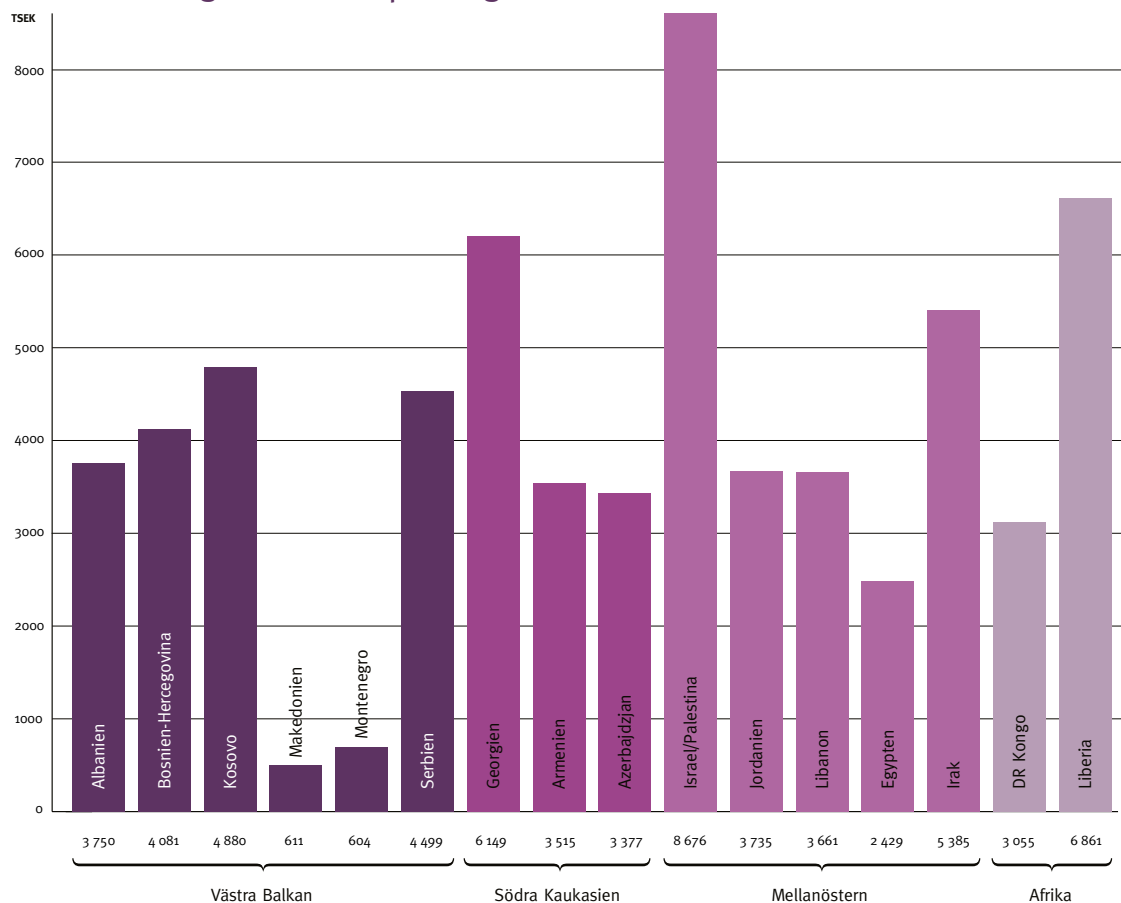
TSEK 76 921

Resultaträkning

		2012 1/1-31/12	2011 1/1-31/12
	NOT	TSEK	TSEK
Verksamhetsintäkter	1	120 154	84 329
Ändamålskostnader	2	-95 932	-75 383
Insamlingskostnader	3	-1 135	-1 220
Administrationskostnader	4	-10 427	-8 512
Verksamhetsresultat		12 660	-786
Finansiella intäkter och liknande resultatposter	6	27	162
Finansiella kostnader och liknande resultatposter		-125	-70
Resultat efter finansiella poster		12 562	-694
Årets resultat före fördelning		12 562	-694
Fördelning av årets resultat	9		
Årets resultat före fördelning		12 562	-694
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		12 458	13 013
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året		-24 991	-12 754
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		29	-435

Fördelning av medel per region

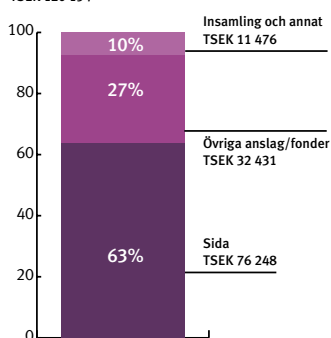

Balansräkning

		2012 1/1-31/12	2011 1/1-31/12
TILLGÅNGAR	NOT	TSEK	TSEK
Anläggningstillgångar			
Inventarier	7	715	363
Summa anläggningstillgångar		715	363
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		1 088	31
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	4 427	2 582
Kassa och bank		31 747	22 442
Summa omsättningstillgångar		37 262	25 055
SUMMA TILLGÅNGAR		37 977	25 418
ÄNDAMÅLSBESTÄMDA MEDEL, EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Ändamålsbestämda medel	9		
Egenfinansierad verksamhet		-115	49
Sidaanslag; Södra Kaukasien		2 296	841
Sidaanslag; Europa/Västra Balkan		2 662	615
Sidaanslag; Mellanöstern		4 708	1 750
Sidaanslag; Liberia		4 547	3 486
Övriga anslag		11 083	6 491
Summa ändamålsbestämda medel		25 181	13 232
Eget kapital	9		
Egna fondmedel		496	951
Summa eget kapital		496	951
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 820	1 628
Skuld till Sida och andra myndigheter		159	412
Övriga skulder		807	548
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	8514	8 647
Summa kortfristiga skulder		12 300	11 235
SUMMA ÄNDAMÅLSBESTÄMDA MEDEL, EGET KAPITAL OCH SKULDER		37 977	25 418
Ställda säkerheter		247	inga
Ansvarsförbindelser		inga	inga

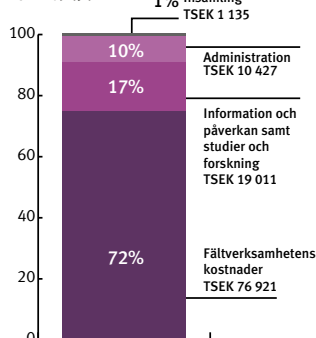
Intäkter

TSEK 120 154

Kostnader

TSEK 107 494

Kassaflödesanalys

	2012-01-01– 2012-12-31	2011-01-01– 2011-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	12 562	-695
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet mm	266	156
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	12 828	-539
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning av kundfordringar	-1 057	-16
Ökning av övriga fordringar	-1 845	1 256
Ökning av leverantörsskulder	1 192	1 046
Minskning av kortfristiga skulder	-432	-14 148
Kassaflöde från den löpande verksamheten	10 686	-11 862
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-618	-236
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-618	-236
Finansieringsverksamheten		
Återbetalda ej nyttjade medel	-278	-1 520
Nyttjade egna insamlade medel	-485	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-763	-1 520
Årets kassaflöde/förändring av likvida medel	9 305	-14 157
Likvida medel vid årets början	-22 442	36 599
Likvida medel vid årets slut	31 747	22 442

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kvinna till Kvinnas redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar och FRIs Styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även lämnats de upplysningar som krävs av Svensk Insamlingskontroll. Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Samtliga bidrag från Sida och andra offentligrättsliga organ redovisas i enlighet med BFN R5 om statligt stöd, dvs. de intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, dvs. att Kvinna till Kvinna haft utgifter för ändamålet. Intäktsföringen sker i enlighet med av Sida godkänd plan för när bidragen används/förbrukas på respektive fält.

Andra bidrag än sådana som inte är till för att täcka ett ändamål, t.ex. administrationsbidrag, kvittas inte mot administrationskostnader utan intäktsförs bland övriga bidrag och särredovisas i not.

Intäktsföringen sker i enlighet med av Sida/annan bidragsgivare godkänd plan för när anslagen förbrukas.

Gåvor i form av kontanter från i första hand privatpersoner redovisas enligt kontantprincipen.

Även gåvor från företag och organisationer redovisas i den period då gåvan inbetalats. Gåvor som beror på organiserade insamlingsaktiviteter hos företag redovisas i den period aktivitet ägde rum. Bidrag från PostkodLotteriet redovisas under den period de utlovats.

Som ändamålskostnader avses sådana kostnader som har direkt samband med att uppfylla organisationens syfte och stadgar, nämligen:

- stöd till projekt som främjar kvinnors självtillit och självkänsla, kvinnors psykosociala och/eller fysiska hälsa eller på annat sätt medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggandet av ett demokratiskt samhälle.
- föra ut fakta och informera kring krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.
- främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas inflyta.

Fordringar i utländsk valuta i svenska banker värderas till balansdagens avistakurs.

Fordringar i utländsk valuta i kontantkassor och banker på våra olika fältkontor värderas till den kurs som gällde vid senaste överföringen av valuta från Sverige. Dessa olika valutor förbrukas på respektive fält och avsikten är inte att de skall återföras till Sverige.

Vissa inventarieinköp redovisas som verksamhetskostnader. Detta sker när årsanslag beviljats för inköpet eller när inventarien pga. stöldrisk vid arbete i fält likställs med kort-

tidsinventarie. Under året har inventarieinköp för 608 TSEK redovisats som verksamhetskostnader.

Anläggningstillgångar i övrigt värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar i inventarier görs med 20% per år. Avskrivningar och nedskrivningar framgår av not för balansposten.

Samtliga belopp är redovisade i TSEK.

Not 1. Verksamhetsintäkter

	2012	2011
Verksamhetsintäkterna fördelar sig enligt följande:		
Insamlade medel, gåvor	1 586	1 326
Bidrag från PostkodLotteriet	7 000	0
Föreläsningar och föredrag och dylikt	25	48
Externa bidrag	108 678	82 126
Övriga	2 865	829
SUMMA	120 154	84 329
Insamlade medel, bidrag och gåvor fördelar sig enligt följande:		
Av beloppet har:	2012	2011
Insamlats via 90-konton	1 586	1 326
Postkodlotteriet; 90-konto 2012	7 000	
SUMMA	8 586	1 326
Externa bidrag fördelar sig enligt följande:		
Sidaanslag för projekt och verksamhet		
Västra Balkan	22 489	19 371
Södra Kaukasien	6 082	5 861
Mellanöstern, Jerusalem	8 331	6 690
Mellanöstern, Amman	13 174	8 982
Mellanöstern, Irak	8 977	5 221
DR Kongo, Liberia	11 021	7 822
ICT4D	140	0
Sidaanslag för administration	6 035	6 453
<i>Delsumma</i>	<i>76 248</i>	<i>60 400</i>
Övriga anslag för projekt och verksamhet		
Norska UD	9 405	4 652
MDG3 Fund	52	3 318
FLOW	5 469	
Hivos	213	1 135
Radiohjälpen	1 198	611
Svenska Institutet	293	37
Folke Bernadotteakademin	1 865	1 588
Europeiska kommissionen	5 495	8 562
Forum Syd	1 457	1 823
Postkodstiftelsen	6 983	0
<i>Delsumma</i>	<i>32 431</i>	<i>21 726</i>
SUMMA	108 679	82 126

Not 2. Ändamålskostnader

	2012	2011
Använt i projekten		
Albanien	3 750	3 790
Bosnien-Hercegovina	4 081	5 369
Kosovo	4 880	5 029
Makedonien	611	501
Montenegro	604	700
Serbien	4 499	6 478
Georgien	6 149	6 328
Armenien	3 515	2 568
Azerbajdzjan	3 377	2 330
Israel/Palestina	8 676	6 580
Jordanien	3 735	3 558
Libanon	3 661	3 392
Egypten	2 429	1 452
Irak	5 385	3 440
DR Kongo	3 055	1 656
Liberia	6 861	4 135
Nätverk och utvärdering, studiebesök	11 653	8 253
Övriga studier, information o opinionsbildn.	5 019	4 538
ITP 1325	1 385	389
Women and Conflict Resolution	9 049	2 174
Särskilt MR-arbete	2 908	2 478
Forskning	650	245
SUMMA	95 932	75 383

Not 3. Insamlingskostnader

	2012	2011
Insamlingskostnader	1 135	1 220
SUMMA	1 135	1 220

Not 4. Administrationskostnader

	2012	2011
Administrationskostnaderna fördelar sig enligt följande:		
Personalkostnader	4 996	4 753
Lokalkostnader	2 829	1 939
Övriga administrativa kostnader	2 337	1 664
Avskrivningar	265	156
SUMMA	10 427	8 512

Not 5. Löner och sociala kostnader, löner fördelade per land samt medeltal anställda

	2012	2011
Löner, generalsekreterare och kanslichef	1 286	1 215
Löner, övriga anställda	21 116	17 018
Sociala kostnader	9 393	7 162
(varav pensionskostnader)	(1 840)	(1 379)
Sociala kostnader betalade i fält	456	264
Lokalt anlitad personal; ej i Sverige	1 418	907

Av pensionskostnaderna avser 358 TSEK (2012) samt 232 TSEK (2011) organisationens generalsekreterare och kanslichef.

Under året har ett varierande antal personer arbetat ideellt för organisationen, bl.a. med packning av utskick och information och bössinsamling. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Löner fördelade per fält:	2012	2011
Sverige	13 136	9 134
Albanien	608	1 079
Bosnien-Hercegovina	437	850
Kosovo	517	554
Makedonien	198	99
Serbien	541	1 306
Södra Kaukasien	1 187	1 289
DR Kongo	643	429
Liberia	1 215	859
Palestina/Israel	825	758
Jordanien/Libanon/Egypten	1 947	976
Irak	1 148	900
SUMMA	22 402	18 233

Medeltal anställda:	2012	2011
Samtlig personal, alla kvinnor		
Sverige	36,0	27,0
Albanien	1,5	2,5
Bosnien-Hercegovina	1,5	2,5
Kosovo	1,5	1,5
Makedonien	0,5	0,3
Serbien	1,5	3,0
Södra Kaukasien	5,0	2,8
Liberia/DR Kongo	5,0	2,4
Palestina/Israel	2,0	2,0
Jordanien/Libanon/Egypten	5,0	2,7
Irak	2,5	2,5
SUMMA	62,0	49,20

Not 6. Finansiella intäkter

	2012	2011
Ränteintäkter	26	25
Kursvinster	0	135
Utdelningar	1	2
SUMMA	27	162

Not 7. Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	929	988
Inköp	618	236
Försäljningar och utrangeringar	-128	-295
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 419	929

Ingående avskrivningar	-566	-705
Försäljningar och utrangeringar	128	295
Årets avskrivningar	-265	-156
Utgående ackumulerade avskrivningar	704	-566

TOTALT	715	363
---------------	------------	------------

Not 8. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2012	2011
Förutbetalda hyror:		
I Sverige	545	396
På de olika fälten	400	242
Förutbetalda försäkringar	324	389
Övriga fordringar	109	76
Övriga kostnader	115	234
SUMMA	1 492	1 337

Upplupna intäkter:		
Tillgodo Svenska Institutet	29	
Tillgodo, MDG3	0	601
Tillgodo, EPNK	397	158
Tillgodo, Alert DRK	994	199
Tillgodo, ITP 1325	0	191
Tillgodo EC	1 237	
Tillgodo, försäljning kvartal 4 2011	0	10
Tillgodo, räntor föregående år	247	52
Personalfordran	17	18
Skattefordran	13	16
SUMMA	2 934	1 245

TOTALT	4 427	2 582
---------------	--------------	--------------

Not 9. Eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	13 232	951	14 183
Reserverat	24 992		24 992
Utnyttjat	-12 458	-485	-12 943
Återbetalt	-278		-278
Att disponera 2013 av tidigare skuldfört	-307		-307
Årets resultat		29	29
Utgående Balans	25 181	496	25 677

Not 10. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2012	2011
Upplupna sociala avgifter	885	628
Semesterlöneskuld	1 346	1 073
Övriga	283	396
SUMMA	2 514	2 097
Förutbetalt anslag Sida Georgien för 2012	6 000	6 550
SUMMA	6 000	6 550
TOTALT	8 514	8 647

Stockholm 13 mars 2013

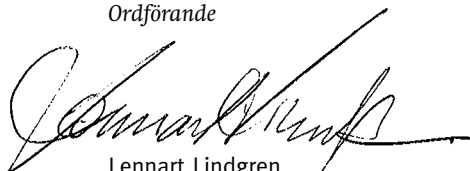
Birgit Hansson
Ordförande

Sara Olsson

Marianne Laxén

Lennart Lindgren

Clara Mannheimer

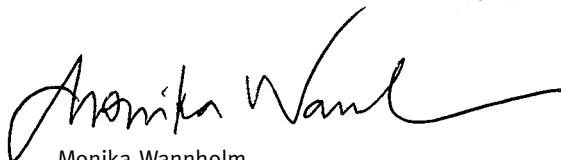

Viola Furubjelke

Mari Mörth

Vår revisionsberättelse har avgivits 8 / 4 2013

Monika Wannholm
Auktoriserad revisor

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna
Org.nr. 802401-6134

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna för år 2012. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 34-44.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon styrelseledamot handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

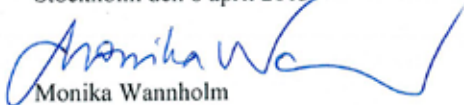
Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 8 april 2013

Monika Wannholm
Auktoriserad revisor

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

Hjälp oss att förändra världen!

Kvinna till Kvinna stärker kvinnor i krig och konflikter för att kvinnors makt och inflytande ska öka. Vi stödjer fler än 130 kvinnoorganisationer i fem konfliktområden i deras kamp för kvinnors rättigheter och fred.

Vi på Kvinna till Kvinna vet av erfarenhet att stöd som riktas direkt till kvinnor gör skillnad och är effektivt. Kvinna till Kvinna fick Right Livelihood Award 2002 för det framgångsrika stödet till kvinnors freds- och försoningsarbete.

BLI KVINNA TILL KVINNA-VÄN

Som vän ger du regelbundet stöd via autogiro. Det innebär att ett valfritt belopp varje månad överförs från ditt konto till Kvinna till Kvinna. Du får ett välkomstpaket följt av regelbunden information om vad dina pengar går till.

GE EN SMS-GÅVA

Sms:a ordet MAKT till 72980 så skänker du 50 kronor till vårt viktiga arbete!

STÖD VIA VÅR HEMSIDA

Ge en gåva med ditt betalkort direkt på vår hemsida. Du kan också sätta in ditt bidrag till Kvinna till Kvinnas plusgiro 90 18 00-3 eller bankgiro 901-8003.

GE BORT GÅVOBREV

Skicka grattiskort eller ge bort ett gåvobrev till förmån för kvinnor i krig och konflikter. På www.kvinnatillkvinna.se finns all information du behöver.

